

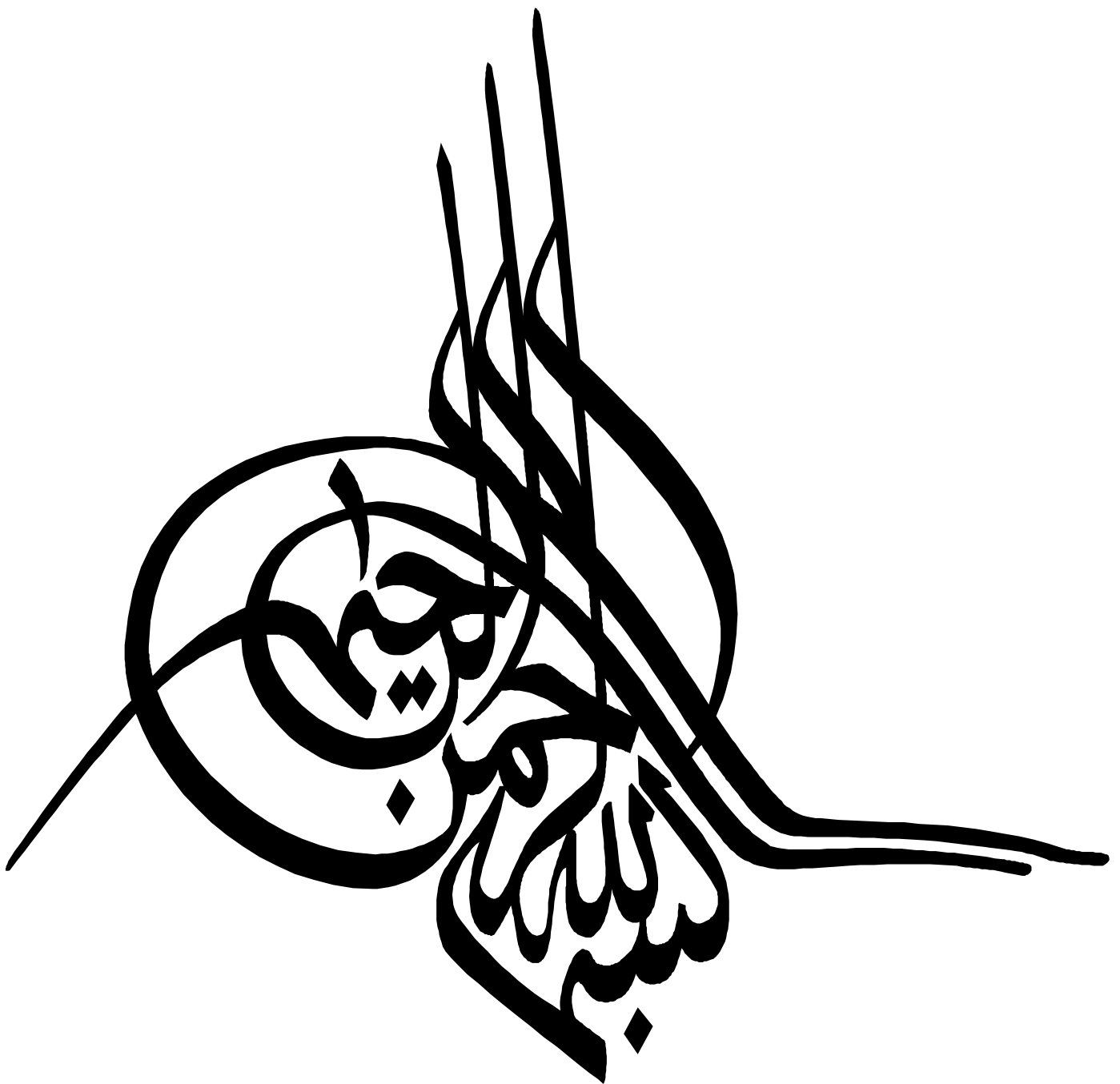
وزارت تحصیلات عالی ج.ا.ا.
ریاست امور محصلان پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی
موسسه تحصیلات عالی زاول
معاونیت علمی و تدریسی
پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

تهیه و ترتیب:

کمیته بازنگری و نهایی سازی پلان استراتژیک پوهنچی

۱۳۹۹-۱۴۰۳

پیام رئیس پوهنهی حقوق و علوم سیاسی:

تجارب و کارکرد های روز بما نشان داده است که ارتقای سیستم تحصیلات عالی از حالت آموزش - محور (نسل اول) به نظام تحقیق محور (نسل دوم) و یا حتی به نظام کارآفرین (نسل سوم)، فرایندی است که خود بخود تحقق نمی یابد بلکه مستلزم تغییر و تحول بنیادین در ابعاد مختلف اعم از عوامل اصلی و توانمند ساز در سازمان است. بناء می توان گفت که عبور از وضعیت آموزش محور به وضعیت تحقیق محور و خلاقیت، به شدت نیازمند طراحی یک ساختار پویا و دینامیکی، با چشم انداز روشن، نیروی فراگیرنده، مدیریت در دانش و نشر مستمر اطلاعات در لایه های مختلف آن میباشد. دستاوردهای دنیای پیشرفته به ما میاموزد که برای ایجاد تحول اساسی و بنیادین در جوامع بشری، گروه های اجتماعی، سازمان ها و بطور کلی جامعه، مؤسسات، پوهنتون ها و افراد اکادمیک نقش تعیین کننده و سرنوشت ساز دارد. در واقع، مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و پوهنتون ها، مکان فهم و خلق اندیشه است و اندیشمندان این عرصه، مسلط بر دانش تخصصی، می توانند برای حل مسایل روزمره و تحقق اهداف و آرمان های آتی در انکشاف، رشد و توسعه کشور سهمیم باشند. به منظور ایفای چنین نقشی، لازم است که از روش های مدیریتی نوین بهره جوید و سپس در صدد متحول ساختن جامعه براساس موازین و شاخص های علمی پذیرفته بر آید. دستیابی به چنین هدفی در گرو پرداختن به مهمترین رکن مدیریت در دنیای امروز، یعنی برنامه ریزی استراتژیک است. برنامه ریزی استراتژیک، فرایند طراحی آینده های مطلوب برای یک سازمان است و دستیابی بدان با مدل های مختلفی صورت میگیرد. تحلیل وضعیت سازمان با توجه به توانمندی های داخلی و امکانات محیطی سازمان می تواند مدلی باشد که استراتژی هایی را برای متحول ساختن سازمان از شرایط موجود به آینده های مطلوب تدوین و در اختیار مدیران قرار دهد. خبرگان نیک می دانند که در محیط فعالیت هر سازمان عواملی قابل کنترل و غیر قابل کنترل وجود دارند؛ بدون شک این عوامل بر توفیق آتی سازمان اثر می گزارند. برنامه ریزی استراتژیک شامل فرایند تصمیم گیری یک سازمان است که بادر نظر داشت این عوامل، رهبران و مدیران این سازمان برای رسیدن به جایگاه و چگونگی تحقق اهداف خویش تصمیم می گیرند. اعضای رهبری موسسه تحصیلات عالی زاول به امید یک جهش علمی در سطوح مختلف این موسسه، اقدام به طرح پلان استراتژیک جدید پنج ساله نمود، در ردیف آن ریاست پوهنهی حقوق و علوم سیاسی بتاسی از پلان استراتژیک عمومی به پلان استراتژیکی ریخت تا بتواند این آرمان ها و آرزوها را در عمل پیاده نموده و بصورت مقتدرانه در تحقق این خیزش علمی در سطح پوهنهی سهمیم باشند.

با احترام

دکتر زینب "ابوالفضل"

رئیس پوهنهی حقوق و علوم سیاسی

پیشگفتار

با توجه به پیشرفت و توسعه سریع در جهان امروز و تغییرات پرشتاب محیطی، نیاز به برنامه ریزی برکسی پوشیده نیست. بی اعتمادی ناشی از تغییرات محیطی و کسب سود بیشتر برنامه ریزی را به ضرورتی انکارناپذیر تبدیل کرده است. برنامه ریزی استراتژیک با بررسی محیط خارجی و داخلی سازمان، فرصت ها و تهدیدهای محیطی و نقاط قوت و ضعف داخلی را شناسایی می کند و با در نظر داشت چشم انداز و مأموریت سازمان، اهداف بلندمدت برای سازمان ترسیم می شود و برای دستیابی به این اهداف از میان گزینه های استراتژیک اقدام به انتخاب استراتژیهای میکند که با تکیه بر قوت ها و بهره گیری از فرصت ها، ضعف ها را از بین برده و از تهدیدها پرهیز کند تا در صورت اجرای صحیح این استراتژیک، باعث موفقیت سازمان در میدان رقابت شود.

بحث پلان استراتژیک در فاکولته حقوق در آغاز بهار سال ۱۳۹۹ مطرح و به همکاری هیئت رهنبری این نهاد اکادمیک در خزان سال جاری به عنوان نخستین طرح پلان استراتژیک تدوین گردید. پلان استراتژیک کنونی که به دسترس شما قرار دارد، ما حاصل تلاش و کوشش اعضای کمیته پلان استراتژیک پوهنحی حقوق و علوم سیاسی است. این سند با الهام از مودلهای قبول شده بین المللی و به تأسی از پلان استراتژیک تحصیلات عالی زاول تدوین و ترتیب گردیده است.

با توجه به ضرورت بازنگری برنامه ریزی استراتژیک عمومی مؤسسه، به دلیل وجود عوامل مهمی مانند تغییر و تحولات اجتماعی، سیاسی، تکنالوژیکی، اقتصادی، فرهنگی و تخنیکی در محیط خارجی و نیز ارتباط گسترده سازمان ها با محیط، پوهنحی حقوق و علوم سیاسی اقدام به تدوین این پلان و پلان عملیاتی خویش در خزانسال ۱۳۹۹ بر اساس پلان استراتژیک عمومی نمود. در این پلان کوشش به عمل آمد تا رسالت، دیدگاه، اصول و ارزشهای این پوهنحی به صورت شفاف و واضح بیان گردد. در قسمت (SWOT analysis) تلاش گردیده تا نقاط بالقوه قوت و ضعف این پوهنحی تا حد توان شناسایی گردیده و در عین زمان فرصتها و تهدیدهای که در مقابل پیشرفت این پوهنحی و پیشبرد اهداف استراتژیک آن قرار دارد، مشخص و بیان گردد. ساختار تشکیلاتی فعلی پوهنحی و پیش بینی تشکیل مورد ضرورت برای پنج سال بعد این پوهنحی بعد از بحث و مذاقه کافی در این سند جابجا شده است. در اخیر، استراتژیها و اهداف مشخص این پوهنحی با توجه به واقعتهای عینی و با روشهای نوین تدوین گردیده و پروگرامهای ضروری جهت نیل به این اهداف و استراتژیها نیز خاطر نشان شده است.

در پایان این سند، پلان عملیاتی پوهنحی حقوق و علوم سیاسی طی سالهای ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۳ طرح و تقدیم گردیده است. امید است این پلان استراتژیک گام مهمی برای جهت دادن فعالیتها تدریسی، و یک رهنمود خوب برای توسعه و انکشاف علمی و اداری این پوهنحی و هدفمند و روشمند ساختن آنها در پنج سال آینده بوده و از آن استفاده بهینه صورت گیرد، تابدین وسیله اسباب ارتقای دانش و اعتلای ظرفیتهای تخصصی این نهاد گردیده، وزمینة ی عروج و صعود بیشتر را برای اعضای پوهنحی فراهم نماید.

در ساختار این پلان دیدگاه و اهداف پوهنچی، به گونه ای ترتیب و تنظیم شده است که بتواند زمینه های تحقیق، تحصیل و تولید علم را به گونه عالی از وضعیت نامساعد فعلی کشیده و تبدیل به سیستم علمی و تحصیلی مطابق به نورم های وزارت تحصیلات و نورم های بین المللی نماید، تا دانش آموختگان این کانون علمی مجهز به دانش معاصر بوده و بتوانند با فکر خلاق و اندیشمندانه مطابق نیاز زمان در انکشاف و رفاه علمی افغانستان ادای مسؤلیت نموده و از آدرس علم بتوانند کشور را به قله های بلند ترقی و توسعه برسانند.

در پایان امیدوار هستیم تا گامهای متین و استواری را در جهت حقوق و علوم سیاسی طبق این پلان برداشته و چرخه علم و دانش این پوهنچی ذریعه پلان طرح شده هذا به سرمنزل مقصود برسد.

با احترام

کمیته بازنگری و نهایی سازی

پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

فهرست مطالب

۳	پیام رئیس پوهنچی حقوق و علوم سیاسی:
۴	پیشگفتار
۹	الف - معرفی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی:
۱۰	دیدگاه و ماموریت
۱۰	دیدگاه: (Vision)
۱۱	ماموریت: (Mission)
۱۱	ارزش ها و اصول حاکم پوهنچی (Values) :
۱۳	اهداف (Goals):
۱۴	سیستم آموزشی در این پوهنچی:
۱۵	امکانات آموزشی:
۱۵	شیوه های ارزیابی محصلان:
۱۵	دیپارتمنت قضایی و حارنوالی:
۱۵	اهداف:
۱۶	توانمندی های فارغان:
۱۶	دیپارتمنت اداری و دیپلوماسی:
۱۶	اهداف:
۱۶	توانمندی های فارغان:
۱۷	جایگاه فعلی پوهنچی:
۱۷	A. اعضای کادر علمی:
۱۸	B. محصلان:
۱۸	C. کارمندان:
۱۸	D. لیست امکانات فیزیکی:
۱۸	اهداف استراتژیک پوهنچی
۱۸	اهداف کلان
۱۹	اهداف فرعی
۱۹	1. آموزشی:
۱۹	2. تحقیقاتی:
۲۰	3. فرهنگی:
۲۰	4. تکنولوژی:
۲۰	تحلیل سوات (SWOT):
۲۰	تجزیه و تحلیل عوامل محیطی پوهنچی:
۲۱	مرحله اول: بررسی قانون اساسی و پالیسی های کلان دولت افغانستان

۲۱	قانون اساسی افغانستان
مرحله دوم :	بررسی پلان استراتیژیک وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان
۲۱	پلان استراتیژیک وزارت تحصیلات عالی
۲۲	الف. اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح ملی:
۲۴	ب. اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح نهادها:
۲۴	برنامه ها :
۲۵	مرحله سوم: بررسی پلان استراتیژیک مؤسسه تحصیلات عالی زاوول:
۲۵	مرحله چهارم: شناسایی و تحلیل انتظارات ذینفعان
۲۸	۱) نیازمندی ها و انتظارات ذینفعان:
۳۰	مرحله پنجم: عوامل خارجی تاثیرگذار بر فعالیت های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
۳۰	فرصت ها
۳۱	تهدیدها
۳۴	تحلیل و ارزیابی محیط خارجی
۳۴	فرصت ها و تهدید ها
۳۷	عوامل تاثیر گذار داخلی بر فعالیت های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
۳۷	قوت ها
۳۷	ضعف ها
۳۸	تجزیه و تحلیل عوامل داخلی
۴۰	تحلیل موقعیت پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
۴۰	جدول امتیازات محاسبه شده برای محیط داخلی و محیط خارجی
۴۱	تعیین استراتیژی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر اساس ساحه معین شده در گراف
۴۲	اولویت بندی استراتیژی های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
۴۲	اهداف و مقاصد پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر مبنای اهداف تحصیلات عالی زاوول
۴۳	تحقیق و آموزش با کیفیت
۴۴	کسب عواید و افزایش درآمد
۴۴	استفاده از تکنالوژی و انکشاف مدیریت سازمانی
۴۵	توسعه فعالیت های بین المللی و ظرفیت سازی علمی
۴۶	گسترش نقش مؤسسه در انکشاف جامعه
۴۸	نتیجه گیری:

پیشرفت و توسعه سریع در جهان امروز و تغییرات پرشتاب محیطی، آگاهی از تحولات را ضروری ساخته است. ضرورت امر برنامه ریزی بر کسی پوشیده نیست. عدم اطمینان ناشی از تغییرات محیطی و کسب سود بیشتر برنامه ریزی را به صورت یک ضرورت انکارناپذیر درآورده است. امروزه هیچ عاملی به اندازه تعیین مسیر آتی و راه های دست یابی به اهدافی که با نگاه به قابلیت های درون سازمانی و متغیرهای محیط بیرونی تدوین شده باشد، متضمن موفقیت سازمانی نیست. به جرأت می توان ادعا کرد که وجود تفکر راهبردی در بین مدیران موسسه و بخصوص پوهنچی حقوق و علوم سیاسی می تواند به تدوین سیاست های مناسب و شناسایی راه کارهای اجرایی آن ها منجر شود، نشانه ای از مدیریت موفق منابع و امکانات است. برنامه های استراتژیک در آموزش عالی به طور اعم در سطح موسسه و به طور اخص در سطح پوهنچی راهی مناسب برای شناسایی شفاف رسالت ها، اهداف و اولویت هاست و می تواند زمینه ترسیم هم زمان اهداف کلان آتی را با توجه به تمام مخاطبین فراهم آورد.

از این رو است که سیاست های عملیاتی موسسه به عنوان ابزاری اساسی و کارآمد در مدیریت اثر بخش پوهنچی به شمار رفته و به آن امکان می دهد به شناسایی وجوه اشتراک خود با دیگر مراکز آموزشی و ویژگیهای متمایزی که امکان حرکت های نوآورانه را فراهم می آورد، نائل آید. به نظر می رسد فرآیند روز افزون تشدید رقابت محمود در بازار، پوهنتون و پوهنچی ها را نیز تحت تأثیر قرار داده است و چالش ها و فرصت های موجود در محیط، همه ساله بیش از گذشته رخ می نمایند. عوامل و متغیرهای محیطی از یک سو و توقع و انتظارات مخاطبین از پوهنچی ها از سوی دیگر، توجه به رویکردی جامع در خلق، سازمان دهی و اجرای برنامه های علمی، آموزشی و تحقیقاتی را که متضمن استفاده هر چه بهتر از منابع و امکانات باشد، به خوبی روشن می سازد. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی موسسه تحصیلات عالی زاول با درک شرایط پیش گفته، توجه به رویکرد تقاضا محوری در پاسخ گویی به مخاطبین کلیدی خود و حرکت در مسیر پلان استراتژیک موسسه تجربه ای جدید خود را در تهیه و تدوین پلان استراتژیک اقدام نموده است. براساس الگویی که برای تهیه و تدوین پلان استراتژیک پوهنچی در نظر گرفته شده است، در گام نخست برای تدوین پلان استراتژیک پیش رو، کمیته پلان استراتژیک پوهنچی تشکیل شد. در قدم دوم به شناخت و تعریف پوهنچی اقدام شده است. به این منظور و در جهت جمع آوری اطلاعات مورد نیاز، فورم ها و پرسشنامه هایی تهیه و در اختیار، کارفرمایان، استادان، محصلان و فارغ التحصیلان پوهنچی قرار گرفت.

هدف از جمع آوری این اطلاعات شناخت وضعیت موجود موسسه بود. و در قدم سوم، با استفاده از تکنیک تحقیقاتی تحلیل سوات (SWOT) به استخراج موضوعات مندرجه در پرسشنامه های خانه پُری شده از جانب کارفرمایان، استادان، محصلان و فارغ التحصیلان اقدام شد. براساس این اطلاعات نقاط قوت و ضعف، تهدیدها و فرصت های پوهنچی استخراج و فهرست شد. در ادامه تدوین این پلان به دیدگاه، ماموریت، ارزش ها و اهداف کلان و فرعی پوهنچی نیز پرداخته شده که از این مرحله به عنوان استقرار مسیر استراتژیک پوهنچی یاد می گردد.

قابل یادآوریست که این پلان برای مدت پنج سال (۱۳۹۹ - ۱۴۰۳) و بر اساس پلان استراتژیک موسسه ترتیب یافته و سعی شده است اهدافی که در این پلان تذکر یافته است با پیشینی میکانیزم های روشن، انکشاف و نوآوری گردد. در این راستا مشارکت جدی تمام کارفرمایان، استادان، مدیران اجرایی، فارغ التحصیلان، محصلان و سایر دوستانی که با ارائه پیشنهادات و انتقادهای سالم و سازنده خود پوهنچی را در تهیه، تدوین و نگارش این برنامه همکاری کردند قدر دانی و تشکر نماییم. بخش وسیعی از اعضای هیأت علمی و کارکنان پوهنچی برای رسیدن به این مهم نقش اساسی و تعیین کننده داشته و تدوین این برنامه حاصل تلاش این عزیزان در جلسات متعدد و مباحث گروهی می باشد.

لازم به تذکر است که پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی، بر اساس پلان استراتژیک ۵ ساله مؤسسه تحصیلات عالی زاول (۱۳۹۹-۱۴۰۳) تدوین گردیده و در تلاش است تا با هماهنگی و متابعت از دور نما و اهداف این سازمان، مسیر کاری خویش را تعیین و تعقیب نماید. بناءً تفصیل کلی برنامه های کاری به شمول تحلیل SWOT در بخش پلان استراتژیک مؤسسه تحصیلات عالی زاول گنجانیده شده و در این جا از تکرار آن صرف نظر گردیده است.

الف - معرفی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی:

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی مؤسسه تحصیلات عالی زاول در سال ۱۳۹۱ بر اساس قوانین و مقررات و لوایح وزات تحصیلات عالی افغانستان در ساختار مؤسسه تحصیلات عالی زاول نمبر جواز D 44278 در ولایت کابل ایجاد و قانوناً طی مراحل و جواز آن اخذ گردید. مدت زمان تحصیل دوره لیسانس این رشته چهارسال تحصیلی را در بر می گیرد که تعداد کریدت های موجود در کریکولم قبل از ۱۳۹۹ مجموعاً ۱۶۰ کریدت می باشد که مضامین اختصاصی آن ۵۵ کریدت و مضامین پوهنتون شمول آن ۱۸ کریدت می باشد. البته در بهار سال ۱۳۹۹ با ایجاد و طرح کریکولم جدید حقوق و علوم سیاسی توسط وزارت محترم تحصیلات عالی، این پوهنچی نیز بتاسی از هدایت وزارت محترم تحصیلات عالی و استقبال از تلاش و کارکرد آن، طی یک نشست در شورای محترم علمی خواهان تطبیق نصاب جدید در سال جاری مطابق به احکام وزارت محترم تحصیلات عالی گردید.

بعد از جر و بحث میان اعضای شورا، نصاب تحصیلی در سال ۱۳۹۹ مطابق فیصله ۱۶/۵/۱۳۹۹ با پروتوکول شماره (۱) دیپارتمنت های قضا و سارنوالی و اداره و دیپلماسی و فیصله ۱۳۹۹/۵/۲۱ با پروتوکول شماره (۲) شواری علمی پوهنچی و به تاریخ ۱۳۹۹/۶/۶ با پروتوکول شماره (۳۳) نصاب جدید تحصیلی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی وزارت تحصیلات عالی برای سمستر های اول بهاری ۱۳۹۹ تصویب گردید.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی این مؤسسه دارای دو دیپارتمنت است که عبارتند از:

۱- قضا و سارنوالی

۲- اداره و دیپلماسی

در مطابقت با نصاب تحصیلی گذشته این دیپارتمنت ها از سمستر پنجم تفکیک و حقوق و علوم سیاسیقه بندی میشد، اما بعد از طرح و تصویب نصاب جدید توسط وزارت محترم تحصیلات عالی در بهار سال ۱۳۹۹ نظام تغییر کرده و هر دو دیپارتمنت از سمستر اول به صورت مجزا برگزار میگردد.

دروس این پوهنچی بیشتر به شکل نظری و برخی بشکل عملی ارایه میگردد، در مواردی بر اساس تشخیص استاد مربوطه و همچنان نیازمندی درس به کارهای عملی در محاکم تمثیلی و حضور در ادارات، و سیر علمی و کلینیک حقوقی و روش تحقیق به شکل عملی تنظیم می شود.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی دارای شش کمیته متشکل از اعضای کادر علمی می باشد که هر کدام مسایل مربوط خود را با تدویر جلسات منظم بررسی می نمایند. البته از هر کمیته نماینده های شان عضویت کمیته های مشابه را در سطح مؤسسه تحصیلات عالی زاول دارا می باشند:

کمیته امتحانات:

کمیته تضمین کیفیت:

کمیته انکشاف نصاب تحصیلی (کریکولم):

کمیته تحقیق:

کمیته نظم و دسپلین:

کمیته فرهنگی:

ساختار تشکیلاتی هر کمیته همراه با لوائح و وظایف شان در مقررہ جداگانه تنظیم گردیده است.

امور رهبری پوهنچی حقوق و علوم سیاسی توسط ریاست پوهنچی، آمریت دیپارتمنت ها، مدیریت تدریسی و مدیریت اجرایی آن موفقانه به پیش برده میشود و دروس نظری آن توسط ( ) تن از استادان بسویه های دوکتورا، ماستری، فوق لیسانس و لیسانس با رتب بالای علمی تدریس میگردد.

دوره تحصیل در این پوهنچی چهار سال میباشد و با تکمیل نمودن کردیت های لازم آن پوهنچی و دفاع موفقانه از مونوگراف در پایان دوره تحصیلی سند رسمی فراغت در مقطع لیسانس با تایید وزارت تحصیلات عالی به محصل ارایه میشود.

دیدگاه و ماموریت

دیدگاه : (Vision)

دریافت جایگاه برتر در میان دانشکده های مشابه به عنوان یک نهاد معتبر جهت آموزش افراد متعهد، متخصص و با مهارت در عرصه حقوقی و سیاسی در سطح کشور.

ما موریت: (Mission)

- پلانگذاری و ترتیب برنامه های برای ترویج و تربیت کادرهای مسلکی و متخصص در عرصه حقوق و سیاست کشور.
- آموزش و پرورش کادر های متعهد، با مهارت و متخصص در عرصه های مختلف حقوقی و سیاسی
- برگزاری دوره های تحصیلات تکمیلی با بهره گیری از برترین امکانات علمی و پژوهشی.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی متعهد به تربیت کادرهای مسلکی و انکشاف تواناییهای علمی از طریق ارتقاء کمی و کیفی سیستم های آموزشی و تحقیقاتی مبتنی بر تکنالوژی مدرن با ایجاد فضای علمی در سطح ملی بخاطر نیل به یک جایگاه عالی، با توجه به ارزش های اساسی زاول، خدمات شایانی ارائه نماید.

ارزش ها و اصول حاکم پوهنچی (Values):

این پوهنچی سعی می ورزد هر قدمی که بر می دارد از جمله تعمیم و ترویج دانش جدید و اکتشافات همزمان از لحاظ اجتماعی و اصول فنی در مطابقت باشد که از این طریق این پوهنچی در انکشاف منابع انسانی عالی و تکنالوژی جدید و پخش آنها برای خدمت به جامعه و مردم کشور نهایت تلاش می نماید.

الف. ارزش های اساسی:

ارزش های اساسی برای پوهنچی حقوق و علوم سیاسی جهت تربیت و آموزش نسل های آینده حقوقی و سیاسی کشور همان ارزش های اساسی مندرج در اهداف و ارزش های موسسه تحصیلات عالی زاول است که عبارتند از تخصص - تعهد - اخلاق - مهارت.

ب. ارزش های عمومی:

(۱) **تحصیلات عالی موثر و با کیفیت:** انکشاف سیستم تحصیلی در پوهنچی حقوق و علوم سیاسی متکی به موفقیت تلاش هایی است که در راستای انتقال تحصیلات عالی به یک روش موثر و با کیفیت عالی باشد. بدون تردید، هیچ ملتی نمی تواند به رشد اقتصادی، بدون داشتن یک سیستم تحصیلات عالی با کیفیت، دست یابد. کلید انکشاف اقتصادی، کیفیت تحصیلات عالی است نه تعداد محصلان، سطح فراغت و جذب محصلین در تحصیلات عالی. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی، اهداف مشخصی را در راستای بهبود کیفیت تحصیلات عالی به شمول تطبیق نصاب تحصیلی مطابق هدایت وزارت تحصیلات عالی، سیستم استخدام و ترفیع مبتنی بر اصل شایسته سالاری و مقررات وزارت تحصیلات عالی، تعیین نموده است. همچنین، این پوهنچی پالیسی هایی را جهت افزایش انجام تحقیقات و نشرات، بهبود تسهیلات (کتابخانه ها، تکنالوژی معلوماتی و ارتباطات، دسترسی به انترنت)، بهبود کیفیت و اعتبار دهی طرح نموده است. بهبود کیفیت، شامل تحقیق، ترفیع علمی، دریافت درجه تحصیل بالاتر از لیسانس استادان و کارمندان پوهنتون و بهبود تدریس با معیارهای استاندارد بین المللی، نیز می گردد. این پوهنچی هم مکلف به داشتن همان اعتبار و معیارهایی می باشد که همه مؤسسات

تحصیلات عالی دولتی و خصوصی دارای آن هستند. و برای اعتباردهی از فعالیت های اکادمیک خود برنامه های را روی دست گرفته است و در تطبیق آن کمیته های متعددی را موظف ساخته تا به اهداف پلان استراتژیک خود نایل آید.

(۲) تقویت وحدت ملی: یکی از شرایط کلیدی برای تقویت وحدت ملی، انکشاف نظام تحصیلات عالی می باشد که پوهنچی حقوق موسسه زاول هم مانند دیگر نهادهای تحصیلات عالی برای وحدت ملی تلاش می نماید. بخشی از پروسه مذکور شامل بهبود زیربنای پوهنچی می گردد. در همین راستا توسعه وانکشاف کتابخانه عمومی، دسترسی به انترنت سریع، از جمله مهمترین اهداف پوهنچی می باشند.

(۳) حفظ حیثیت و کرامت انسانی: پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به مثابه نهاد تحصیلی پابند به حفظ ارزش های اخلاقی، کرامت انسانی و اعتماد و احترام متقابل بوده و به حیث الگوهای اخلاقی برای محصلان عمل نموده و تمام تلاش خود را برای تربیت آنان به عنوان کادرها، فرهیختگان و محصلان جوان به کار می بندد. تدریس و آموزش عالی، انجام تحقیقات و ارائه خدمات مربوطه در واقع زمینه های جستجوی حقیقت و چاره جویی برای مشکلات پیچیده، رفع چالش ها و رفاه مردم را فراهم میسازد. بدون داشتن معیارهای عالی اخلاقی، چنین تلاش هایی نمی توانند موثر واقع شوند. در نهایت، این ارزش ها، توأم با مهارت ها و دانش، شخصیت محصلان را به حیث شهروندان آگاه و سالم شکل خواهد داد که یک جامعه پیشرفته با انکشاف و پایدار را اساس گذاری مینماید.

(۴) مساوات و برابری: با در نظر داشت نابرابری های موروثی که در هر جامعه ای وجود دارد، پوهنچی حقوق و علوم سیاسی مکلف است تا از ارائه فرصت های برابر و منصفانه برای تمام کسانی که مستحق ورود به این نهاد می باشند. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر پیشرفت های حاصله نظارت نموده و زمینه بحث و تبادل نظر میان پوهنچی ها پیرامون پیشرفت ها، رفع چالش ها و موانع موجود را فراهم آورد تا آنها بتوانند تجارب شان را بایکدیگر شریک سازند.

(۵) اداره سالم، موثر و کارا: سیستم مؤثر پوهنچی بطور شایسته انجام وظیفه نموده و از امکانات دست داشته خویش استفاده بزرگی را بدون تکرار عمل و هدر دادن منابع به بار می آورد. سیستم دانشگاهی کارا و مؤثر، توان ارائه خدمات موثر، جهت حصول به اهداف اجتماعی-انکشافی سطح ملی خواهد داشت. اداره سالم، کلید مؤثریت و کارایی است که ایجاد دیپارتمنت های با کیفیت مستلزم مدیریت سالم منابع بشری، از استخدام کارمندان گرفته تا اداره امور مالی، تحقیقاتی و سایر امور آن می باشد.

(۶) فرصت زایی: ایجاد فرصت های مساوی آموزشی و زمینه های برابر تحصیلی برای کلیه شهروندان کشور به منظور فرهیخته ساختن جامعه ی خویش. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به مثابه ی یک نهاد علمی که عضو پیکر تحصیلات عالی کشور می باشد، تعهد دارد که با در نظر داشت اصول ومقررات کشور ومقام محترم وزارت، گام هایی را بردارد، که جامعه را به سوی روشنایی، علم مداری وقانون پذیری سوق دهد.

۷) **زمینه سازی برای رقابت های علمی سالم :** پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به عنوان یک نهاد اکادمیک، در تباری و تفاهم همیشه گی با مقام محترم وزارت از هرگونه رقابت های سالمی که سبب رشد و انکشاف علمی در سطح کشور و منطقه شود، پذیرایی نموده، و در حد توان و استطاعت خویش می خواهد مجال و موقعیت های تازه یی را در راستای تحقیق، تحصیل و دیگر امور علمی گشوده و ایجاد کند.

۸) **ترویج فرهنگ نقد پذیری :** شک و تردیدی نیست، که وقادی و نقادی از لازمه های محیط های علمی و اکادمیک در روزگار کنونی محسوب می شود، آزان جایی که نقد و نقد پذیری علل تام و اسباب تمام گسترش و بسط مسایل علمی شمرده میشود؛ پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر خود هایی که با معیارهای نقادانه و ملاک های عالمانه در قضایای علمی صورت گیرد، از آنها استقبال کرده و گشودن چنین فضاهایی را برکت و رحمت برای علم پروری و دانش گستری می داند، نه زحمت!

۹) **تقویت و تایید اصل نسبت در قضایای اکادمیک :** در روزگار کنونی، اساتید و پروفیسور ها، بیشتر از آنکه به تحمیل و تعلیم آموزه های علمی به صورت قاطعانه و حرف های نهایی، پردازند، از عنصر نسبت کار گرفته و با تواضع و بردباری تمام دیدگاه و یافته های علمی و پژوهشی خویش را برای محصلان مطرح می کنند، هیچ گاهی تاکید و ترکید نمی کنند که در فلان عرصه این حرف نهایی و کشف غایی است، چون در عصر امروز همه از امر اثبات پذیری و ابطال پذیری علمی آگاه و مطلع اند، پوهنچی حقوق و علوم سیاسی زاول در نظر دارد که با روی دست گرفتن چنین روش هایی، زمینه تحرک و پویایی استادان و محصلان را بیشتر فراهم کند.

اهداف (Goals):

با تعیین اهداف می توان مسیر تحقق سیاست های عملیاتی را به نحو دقیقی روشن نمود. اهداف کلان پوهنچی حول محور های چهارگانه آموزشی، تحقیقی، تعامل با جامعه و مدیریت نیروی انسانی به شرح ذیل می باشد:

۱) آموزش کادر متخصص و کار آزموده عدلی، قضائی، سیاسی، اداری و تقدیم آن ها به جامعه؛

۲) مولد نیروی کار برای نهاد های عدلی و قضائی و همچنان سیاسی و اداری در سطح ملی و بین المللی؛

۳) ارتقاء سطح دارایی های فکری و توانمندی های تحقیقاتی؛

۴) ارتقاء فعالیت های تجربی، علمی و تحقیقی متناسب با دیپارتمنت ها؛

۵) حفظ و ارتقاء جایگاه اجتماعی پوهنچی؛

۶) تعمیق فرهنگ قانون مداری و ضابطه گرایی؛

۷) تعمیق روابط بین فردی مبتنی بر احترام، اعتماد و منزلت انسانی؛

۸) ارتقاء مدیریت منابع انسانی با تاکید بر جذب، حفظ و توسعه.

۹) بالا بردن دانش تخصصی محصلان به منظور فهم بهتر از مفاهیم حقوقی و سیاسی؛

۱۰) آماده ساختن محصلان به منظور فراگیری رشته های تخصصی و نهادینه ساختن تخصص گرایی؛

- (۱۱) آموزش مهارت‌های عملی در رشته‌های حقوقی و اداری دیپلماسی از طریق راه اندازی محاکم تمثیلی و شبیه سازی؛
- (۱۲) آموزش کادر مسلکی و تخصصی برای نهادهای عدلی، قضایی و سیاسی کشور؛
- (۱۳) آموزش مهارت‌های قضایی، سلوک، رویه قضایی و تربیه کادر اداری برای نهادهای اداری کشور؛
- (۱۴) آموزش قواعد مرتبط به دعوی، دفاع، چگونگی اقامه آن و آموزش فرهنگی سیاسی همدیگرپذیری برای محصلان این پوهنچی؛
- (۱۵) تربیه افراد متخصص و متعهد در عرصه اداری و دیپلماسی جهت پیشبرد امور اداری و اتخاذ سیاست خارجی قدرت مند در چهارچوب تدریس روش های دیپلماسی قوی و واقعی
- (۱۶) آموزش حرفه ای و مسلکی در بخش های اداری و دیپلماسی
- (۱۷) آموزش و تربیه افراد مسلکی در عرصه اداری جهت پیشبرد امور اداری در سکتور های دولتی و خصوصی و حضور فعال آنها در ادارات مذکور
- (۱۸) آموزش مهارت‌های وکالت دفاع و همچنان تقویت نهادهای اداری و سیاسی کشور با مجهز ساختن فارغان این نهاد به مهارت های لازم سیاسی و اداری؛
- (۱۹) فراهم سازی مشوره دهی حقوقی و سیاسی برای نهادهای دولتی و غیر دولتی.

سیستم آموزشی در این پوهنچی:

تدریس در رشته حقوق و علوم سیاسی براساس سیستم کریدت بوده که محصلان حقوق و علوم سیاسی آن میتوانند مضامین را با در نظر داشت علاقه و توان مالی خویش انتخاب نمایند. سیستم کریدت، سیستم درسی پذیرفته شده بین المللی می باشد که محصلان را در رشد توانایی های علمی و عملی کمک نموده و فرصت های واقعی را در جهت مدیریت زمان دوره تحصیلی و پیشرفت هر چه بهتر آنها فراهم می سازد .

روش های تدریس و آموزش :

- ۱- ارایه لکچر نوت و شرح دروس
- ۲- بحث و گفتگو در مورد موضوعات درسی
- ۳- ارایه کنفرانس ها و تمثیل تدریس توسط محصل در صنف
- ۴- تحقیقات گروهی در حوزه حقوقی و سیاسی
- ۵- استفاده از مهارت های کلینیکی حقوقی
- ۶- محاکم تمثیلی و ارایه خدمات حقوقی تحت نظر اساتید و کلای مدافع
- ۷- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین اساتید و محصلین
- ۸- مشاهدات

امکانات آموزشی:

پوهنچی مذکور در ساختمان اصلی موسسه تحصیلات عالی زاول دارای صنوف و همچنان صنف محکمه تمثیلی و دارای تالار جهت برگزاری برنامه های مختلف علمی و فرهنگی، تحقیقی و نشست های محصلین می باشد. از آن جهت که مطالعه اساس آموزش می باشد لذا موسسه کتب و مواد آموزشی مورد نیاز حقوق و علوم سیاسی را در کتابخانه ترتیب دیده و به صورت کتب چاپ شده و کتب الکترونیکی به صدها کتاب را ترتیب و تنظیم و در اختیار محصلین خویش قرار داده است.

۱. دارای کتابخانه مجهز با تمامی منابع معلوماتی بوده که مجموعه ی بیش از ۱۰۰۰۰ جلد کتاب چاپی و بیش از ششصد هزار جلد کتاب دیجیتالی، مقاله های علمی، آثار تحقیقی و سایر منابع معلوماتی، از ویژگیهای آن میباشد .

۲. همچنان موسسه مذکور دارای یک صنف آی تی مجهز با ۲۰ پایه کامپیوتر که متصل با شبکه انترنت است، نیز می باشد.

۳. دارای بهترین منابع فزیک و تکنالوژیکی می باشد که صنف های درسی، محکمه تمثیلی، تالار کنفرانس، اتاق های مطالعه و سایر امکانات را شامل می شود.

شیوه های ارزیابی محصلان:

محصلین در سیستم آموزشی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی باتوجه به ارزیابی استاد در جریان حضور در کلاس ارزیابی میگردد و همچنان تحقیق و فعالیت های کارخانگی و محصلین ارزیابی میگردد و در نهایت امتحانات میان سمستر و امتحانات نهایی از جمله ارزیابی محصلین برای رشد علمی و توجه به پروسه تحصیلی از وی اخذ میگردد.

۱- امتحان سمستر وار (میان سمستر و نهایی)

۲- ارزیابی های داخل کلاس

۳- نوشتن پایان نامه پایان دوره درسی.

دیپارتمنت قضایی و حارنوالی:

علوم قضایی یکسری ابزارها و راهکارهای را در راستای ترویج فرهنگ حاکمیت قانون، حکومت داری سالم، تربیه کادرهای مسلکی و در نهایت تأمین نظم و عدالت اجتماعی ارائه می نماید.

اهداف:

۱. انکشاف توانائی های علمی و مسلکی نسل جوان کشور

۲. ترویج فرهنگ حاکمیت قانون

۳. تربیه کادر های مسلکی (حقوقدانها، قضات، حارنوالان و وکلای مدافع)

۴. تأمین نظم و عدالت اجتماعی

۵. تنظیم روابط حقوقی و اداری

۶. پلان راه اندازی دوره ماستری.

توانمندی های فارغان:

فارغ التحصیلان این پوهنچی با جمع شرایط مقتضی می توانند در موارد ذیل نقش فعال داشته باشند:

۱. قضا و حارنوالی؛
۲. وکالت دعاوی خصوصی و دولتی (داخلی و خارجی)؛
۳. تنظیم قراردادهای اقتصادی و تجاری داخلی و خارجی که تخصص لازم دارد؛
۴. مشاور حقوقی (کارشناس حقوقی) در وزارتخانه ها و موسسات دولتی و غیر دولتی؛

دیپارتمنت اداری و دیپلوماسی:

علوم سیاسی به بررسی اندیشه ها و نظریه های سیاسی و کارکرد آنها در عرصه جامعه میپردازد و رشته علوم سیاسی ارائه یکسری نظریه ها یا یکسری ابزارها و راهکارهایی است که بر اساس آنها هر جامعه شرایط و مشکلات حال را بررسی کرده و از پیش پا برمدارد و برای حرکتها و اقدامات بعدی ترسیم فضا برای مسیر آینده برنامه ریزی میکند همچنین از تجارب و دستاوردهای بشر که در طول تاریخ در عرصه اجتماع به دست آورده است، بهره میبرد.

اهداف:

- ۱) انکشاف توانائی های علمی و مسلکی نسل جوان کشور؛
- ۲) ارتقاء سطح شعور سیاسی افراد؛
- ۳) تربیه کادر های مسلکی (دیپلمات، مدیران سیاسی، کارورزان وزارت خارجه)؛
- ۴) تنظیم روابط سیاسی و دیپلماتیک؛
- ۵) پلان راه اندازی دوره ماستری؛

توانمندی های فارغان:

فارغ التحصیلان این پوهنچی با جمع شرایط مقتضی می توانند در موارد ذیل نقش فعال داشته باشند:

- ۱) وزارت خارجه و داخله و ادارات تابعه آن
- ۲) کمیسیون اصلاحات اداری
- ۳) شورای امنیت ملی و ریاست امنیت ملی
- ۴) نهاد ریاست جمهوری
- ۵) نهادهای استراتژیک و ارگانهای سیاستگذاری
- ۶) ولسی جرگه و مشرانو جرگه
- ۷) ریاستهای پلان و پالیسی و منابع بشری همه وزارت خانه ها
- ۸) احزاب سیاسی

۹) سازمان های بین المللی

۱۰) مراکز آموزشی و تحقیقاتی.

زمینه های شغلی در مجموع:

دانشجویان رشته حقوق و علوم سیاسی پس از اتمام دوره مقطع لیسانس می توانند در مشاغل ذیل انجام وظیفه نمایند:

- ❖ جذب و استخدام در دستگاه عدلی، قضایی و ثارنوالی کشور
- ❖ انجام امور و کالتی در دعاوی جزایی، مدنی، تجارتی و فامیلی و غیره
- ❖ مشاور حقوقی در مراکز مختلف دولتی و غیر دولتی
- ❖ ایفای وظیفه به عنوان کادر علمی مراکز تحصیلات عالی کشور
- ❖ محقق مسلکی در موضوعات مختلف حقوقی
- ❖ انجام وظیفه بشکل مسلکی در وزارتخانه ها
- ❖ ایفای وظیفه بحیث دیپلمات در امور سیاسی در نقاط مختلف دنیا
- ❖ کارشناس و تحلیل گر در امور و مسایل سیاسی افغانستان و سایر کشورها
- ❖ حضور عملی در عرصه های مختلف سیاست داخلی و خارجی و دستگاه دیپلماسی کشور؛
- ❖ ورود به عرصه های مشاغل سیاسی از جمله؛ روزنامه نگاری (مقاله نویسی)، احزاب سیاسی، متفکر و تحلیلگر.

جایگاه فعلی پوهنچی:

A. اعضای کادر علمی:

در حال حاضر، پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به تعداد ۱۰ عضو کادر علمی دارد. جدول زیر، تعداد اعضای کادر علمی پوهنچی به تفکیک مدرک و جنسیت را نشان می دهد.

جدول شماره: ۱ تعداد اعضای کادر علمی به تفکیک مدرک و جنسیت

شماره	پوهنچی	مدرک			جنسیت		مجموع
		لیسانس	ماستر	دکتر	آقا	خانم	
۱	حقوق و علوم سیاسی	۵	۲۶	۲	۳۰	۳	۳۳

یکی از شاخصه های مهم در بررسی وضعیت اعضای کادر علمی پوهنچی، بررسی نسبت استاد به محصل است. جدول زیر این موضوع را در پوهنچی حقوق و علوم سیاسی نشان می دهد.

جدول شماره: ۲ نسبت استاد به محصل

شماره	پوهنچی	تعداد محصلین	تعداد کادر علمی	نسبت استاد به محصل
۱	حقوق و علوم سیاسی	۳۹۵	۳۳	۱۳

بر اساس جدول فوق اورج نسبت استاد به محصل در پوهنځی حقوق و علوم سیاسي به نسبت (۱۱ استاد) به (۱۳۰۰ محصل) است.

B. محصلان:

در حال حاضر، پوهنځی حقوق و علوم سیاسي به تعداد (۳۹۵) محصل دارد. جدول زیر، تعداد محصلان را به تفکیک جنسیت گزارش می کند.

جدول شماره ۳: تعداد محصلان به تفکیک جنسیت

شماره	پوهنځی	جنسیت		مجموع
۱	حقوق و علوم سیاسي	آقا	خانم	
		۲۹۷	۹۸	۳۹۵

C. کارمندان:

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي دارای (۱۰۰) کارمند در بخش تدریسی و امور محصلان و (۲۰) خدمه می باشد. نسبت کارمند به محصل و نسبت خدمه به محصل در جدول ذیل نشان داده می شود.

جدول شماره ۴: تعداد کارمند و خدمه

شماره	پوهنځی	کارمند	خدمه	نسبت کارمند به محصل	نسبت خدمه به محصل
۱	حقوق و علوم سیاسي	۲	۲	۱۹۲ و یک کارمند	۱۹۲ محصل و یک خدمه

D. لیست امکانات فیزیکی:

۱. تعداد صنوف درسی (۶)

۲. به میزان کافی میز و چوکی

۳. پروجکتور

۴. کتابخانه

۵. تالار کنفرانس ها

۶. اتاق محکمه تمثیلی.

اهداف استراتژیک پوهنځی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي موسسه تحصیلات عالی زاول به این باور است تا پنج سال آینده به اهداف ذیل نایل آید:

اهداف کلان

(۱) مشارکت در نشر دانش حقوقی که به نوبه خود موجبات استوار سازی ارزشهایی چون عدالت و قانون

مندی در جامعه را فراهم می نماید.

- (۲) آماده سازی نیروهای دانش آموخته در رشته حقوق و متعهد و آگاه به نیازهای جامعه که همسو با شریعت اسلامی باشد.
- (۳) شناسایی شاخص های رتبه بندی پوهنچی در سطح ملی توسط مؤسسات معتبر رتبه بندی و تلاش در جهت ارتقای پوهنچی
- (۴) ایجاد یک پوهنچی مطابق با نرم و استانداردهای ملی و بین المللی با ایجاد تغییرات در کریکولم و نصاب تحصیلی و همچنین بالا بردن ظرفیت اساتید
- (۵) افزایش دیپارتمنت ها در سطح لیسانس و برگذاری دوره ماستری در سال های بعدی
- (۶) تاثیر گذاری بر تصمیم گیری های ادارات و ارگان های دولتی و خصوصی
- (۷) اشاعه تفکر راهبردی و کارآفرینانه.

اهداف فرعی

۱. آموزشی:

- (۱) کاربردی ساختن رشته ها و برنامه های آموزشی ارائه شده در پوهنچی
- (۲) ارائه مهارت های علمی و عملی بصورت همزمان به محصلین
- (۳) ایجاد یک نظام آموزشی غنامند و با کیفیت مطابق به نیازمندی های روز جامعه
- (۴) بلند بردن کیفیت آموزشی و عیار سازی آن مطابق به معیاری ارتقای کیفیت
- (۵) تخصصی نمودن و متناسب سازی روند تدریس و کریدیت های اعضای کادر علمی
- (۶) استاندارد نمودن نسبت استاد به محصل
- (۷) محصل محور نمودن سیستم آموزشی
- (۸) ایجاد زمینه تبادل استاد و محصل در بین مراکز علمی ملی و بین المللی
- (۹) افزایش ظرفیت استادان در زمینه استفاده از روش های نوین تدریس
- (۱۰) ارزیابی و بازنگری مستمر برنامه های آموزشی.

۲. تحقیقاتی:

- (۱) انجام پروژه های تحقیقاتی وزارت ها و سازمان های مختلف در پوهنچی
- (۲) انجام تحقیقات علمی مشترک میان استادان و محصلین
- (۳) کمک به نشر آثار علمی استادان در مجلات معتبر علمی بین المللی
- (۴) تدویر و ورکشاپ های آموزشی جهت افزایش مهارت های عملی و نظری محصلان در حوزه مقاله نویسی و تحقیقاتی
- (۵) تشویق و حمایت مادی و معنوی از دستاوردهای علمی - تحقیقاتی اساتید و محصلان
- (۶) زمینه سازی برای اشتراک فعال استادان شایسته پوهنچی در تألیف کتب درسی
- (۷) تدارک بورس های کوتاه مدت و بلند مدت

- ۸) توسعه زیر ساخت ها و دسترسی آسان به منابع علمی روز دنیا برای محققین
- ۹) بررسی امکان انجام تحقیقات علمی مشترک با پوهنتون های خارج از کشور
- ۱۰) ایجاد منابع مالی کسب درآمد برای پژوهشگران از طریق کار در مراکز تحقیقاتی.

۳. فرهنگی:

- ۱) سهیم بودن اساتید و محصلین پوهنجی در برنامه های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی جامعه
- ۲) ایجاد روابط فرهنگی و علمی با سایر پوهنجی های حقوق و علوم سیاسی در سطح محلی و ملی
- ۳) افزایش تعداد نشست های فرهنگی
- ۴) راه اندازی نشریات محصلی
- ۵) برگزاری مسابقات فرهنگی بین اساتید، کارکنان و محصلین
- ۶) برگزاری سیرهای علمی و تفریحی برای اساتید، کارکنان و محصلین
- ۷) تدویر ورکشاپ های آموزشی و سخنرانی های فرهنگی
- ۸) ارائه تسهیلات مناسب و حمایت از نشریات محصلی.

۴. تکنولوژی:

- ۱) ایجاد بسترهای آموزش الکترونیک
- ۲) تسهیل زمینه دسترسی آنلاین محصلان به کتابخانه های الکترونیکی بین المللی
- ۳) غنی سازی پورتال محصلی-اداری به منظور سهولت دسترسی و سرعت کار در روند کار
- ۴) غنایمندی سازی وب سایت پوهنجی و نشر اهداف، برنامه ها، دستاوردها و ... در آن
- ۵) به روز نگه داشتن تعداد کامپیوترهای در اختیار محصلین به صورت سایت آزاد و یا لابراتوار بر اساس آمار محصلین
- ۶) به روز نگه داشتن امکانات دسترسی به شبکه اینترنتی بر اساس تعداد محصلین.

تحلیل سوات (SWOT):

تجزیه و تحلیل عوامل محیطی پوهنجی:

شناسایی و شناخت محیط بیرونی و درونی سازمان، یکی از عمده ترین مراحل اساسی و اصلی در تدوین پلان استراتژیک میباشد. در این مرحله فرصت ها و تهدیدهای محیط بیرونی که شامل محیط دولتی، قانونی و سیاسی؛ اقتصادی؛ اجتماعی و فرهنگی و تکنولوژی میباشد شناسایی شده و اولویت هر یک بر اساس میزان تاثیر گذاری بر سازمان تعیین می گردد، و هم چنان به شناسایی عوامل تاثیر گذار درونی سازمان یعنی قوت ها و ضعف های پوهنجی به عنوان جزیی از مؤسسه تحصیلات عالی زاول می پردازیم تا به اساس شناسایی این عوامل بتوانیم سوات انالیز این پوهنجی را انجام داده و به نتیجه مطلوب که همانا یافتن جایگاه حقیقی پوهنجی حقوق و علوم سیاسی با در نظر داشت عوامل فوق است، نایل شویم؛ و بر اساس اطلاعات بدست آمده استراتژی پنج ساله بعدی پوهنجی را تعیین

نمائیم. به منظور شناخت بهتر عوامل بیرونی و درونی، باید محیط ماحول را بررسی و شناسایی نمائیم. در راستای تدوین پلان استراتژیک مراحل زیر انجام شده است:

مرحله اول: بررسی قانون اساسی و پالیسی های کلان دولت افغانستان

مرحله دوم: بررسی پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی افغانستان

مرحله سوم: بررسی پلان استراتژیک مؤسسه تحصیلات عالی زاول

مرحله چهارم: شناسایی و تحلیل نیازها و انتظارات ذینفعان

مرحله پنجم: شناسایی عوامل تاثیر گذار بیرونی و درونی بر سازمان

مرحله اول: بررسی قانون اساسی و پالیسی های کلان دولت افغانستان

در این بخش قانون اساسی و پالیسی های کلان دولت افغانستان به منظور شناسایی فرصت ها و تهدیدها محیط خارجی مورد بررسی قرار گرفته است که به صورت ذیل تشریح می گردد:

قانون اساسی افغانستان

در قانون اساسی افغانستان بر روند و گسترش حوزه معارف و تحصیلات عالی تاکید صورت گرفته است و بیان شده است که دولت، سرمایه گذاری ها و تشبثات خصوصی را مبتنی بر نظام اقتصاد بازار، مطابق به احکام قانون، تشویق، حمایت و مصونیت آن ها را تضمین می نماید. اگر چه در قانون اساسی ذکر گردیده، تعلیم حق تمام اتباع افغانستان است که تا درجه لیسانس در مؤسسات تعلیمی دولتی به صورت رایگان از طرف دولت تأمین می گردد، ادامه تحصیل دهند. ولی از آنجائیکه دولت توانایی و امکانات ارائه خدمات تحصیلی را برای عموم اتباع ندارد، در ماده دیگر گفته شده، اتباع افغانستان می توانند به اجازه دولت به تأسیس مؤسسات تعلیمات و تحصیلات عالی، عمومی، اختصاصی و سواد آموزی اقدام نمایند.

مرحله دوم : بررسی پلان استراتژیک وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان

در این بخش؛ پلان استراتژیک وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان به منظور شناسایی فرصت ها و تهدیدها محیط خارجی مورد بررسی قرار گرفته است که به صورت ذیل تشریح می گردد:

پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی وضعیت فعلی

در حالیکه ۶۳ فیصد بودجه که در پلان استراتژیک اول برای ترمیم، بهبود و گسترش زیربناها درخواست گردیده بود، مکمل به دست نیامد. این امر باعث شده است تا کمبود شدید در زیر بنا باقی مانده و نیاز مبرم به طرح برنامه های مهم جدید زیربنا در جریان تطبیق پلان استراتژیک دوم مطرح باشد. نبود مقدار کافی زیرساختها دلیل عمده محدودیت در کیفیت و یکی از موانع بزرگ بر سر راه دسترسی بیشتر به تحصیلات عالی بوده است. بحث های داخلی با دولت و منابع کمک دهنده در مورد نیاز به بهبود و گسترش زیربناها برای پنج سال آینده صورت گرفته

است. نیازهای عمومی گسترده بوده و تقریباً مشمول هر نهاد تحصیلی می گردد. این نیازها عبارتند از: ضرورت به تعمیرهای برای تدریس، به ویژه لابراتوارها، صنوف درسی بزرگتر، لابراتوارها برای تحقیقات علمی با تجهیزات لازم آن، اتاقها برای دفاتر اعضای کادر علمی. کمبود جای برای لیلیه دختران مانع بزرگی را بر سر راه افزایش تعداد زنان در تحصیلات عالی تشکیل داده است. نیازهای دیگری در بخش زیربناها شامل جای برای کارهای عملی، شفاخانه های تدریسی، کلینیکهای حیوانی، فارمهای زراعتی، لابراتوارهای کمپیوتر، ورزشگاه های زنانه و مردانه، توسعه کتابخانه ها، جای برای ادیتوریم ها و تجهیزات آن میگردد:

چالشها

۱. پایین بودن سویه تحصیلی عده ای از اساتید
  ۲. کمبود استادان مسلکی در بخش های مختلف
  ۳. کمبود زیربناها (تعمیرهای تدریسی و اداری، ادیتوریم ها، لیلیه ها، لابراتوارها، کتابخانه ها، شفاخانه های کادری، مراکز و فارم های تحقیقاتی، زیربنای تکنالوژی معلوماتی، کافی تریا ها و مکان های ورزشی)
  ۴. نبود نصاب درسی معیاری در تعدادی از رشته های تحصیلی
  ۵. کمبود تجهیزات آموزشی و اداری
  ۶. ناکافی بودن میزان تخصیص بودجه مورد ضرورت در تناسب با بودجه ملی
  ۷. محدود بودن ظرفیت پذیرش محصلان و علاقه مندی تمام فارغان مکاتب به تحصیلات عالی
  ۸. عدم موجودیت تفکیک رشته ها در معارف و سوق تمام فارغان مکاتب به تحصیلات عالی
- برای بهبود کیفیت سیستم تحصیلات عالی به عنوان لازمه ای رشد و پویایی اقتصاد کشور اتفاق نظر وجود دارد. تحصیلات عالی بازتاب دهنده دیدگاه، اهداف و مقاصد وزارت تحصیلات عالی برای آینده است. اهداف موجود در پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی به دو دسته تقسیم میشود: اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح ملی و اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح نهاد ها.

الف. اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح ملی:

۱. رهبری و اداره یک سیستم کثرت گرا و هماهنگ تحصیلات عالی به شمول پوهنتون های دولتی و خصوصی، انستیتوت ها و کالج ها؛
۲. پاسخ دهی به نیازهای آموزشی و خواسته های افراد از طریق انکشاف توانایی های فکری آنان در زندگی؛
۳. برآورده ساختن نیازهای انکشافی جامعه و ارائه نیروی کار مجهز به دانش و تخصص مورد نیاز، با در نظر داشت شایستگی ها و تخصص لازم برای رشد و بالندگی اقتصاد پیشرفته و دستیابی به این هدف، وزارت تحصیلات عالی نیازهای ملی در این زمینه را ارزیابی خواهد نمود.
۴. بهبود کیفیت نهادهای تحصیلات عالی مطابق با معیارهای بین المللی به عنوان معیارهای دراز مدت.

۵. افزایش دسترسی به تحصیلات عالی از طریق طرح یک سیستم تحصیلات عالی سازگار و با کیفیت عالی. با در نظر داشت قانون، این امر میتواند شامل تحصیلات عالی باز و از راه دور، صنف‌های نوبتی و برنامه‌های تابستانی و شبانه نیز باشد.
۶. ایجاد یک سیستم اعتبار دهی و تأمین کیفیت در راستای حصول اطمینان از کیفیت نهاد و برنامه‌ها، ارتباط ملی و منطقه‌ای و نیز پویایی و اعتبار بین‌المللی.
۷. ارائه و تسهیل ظرفیت تحقیقاتی برای پیشرفت دانش و انجام فعالیت‌های تحقیقاتی در راستای پیشرفت تکنالوژیک و انکشاف اجتماعی.
۸. تأمین وجوه مالی به شیوه پایدار و برابر در راستای حصول اطمینان از کیفیت تحصیلات عالی از طریق هزینه‌های مشترک. برای رسیدن به این هدف، وزارت تحصیلات عالی تلاش مینماید تا از طریق ایجاد تغییرات در پالیسی تحصیلات عالی، زمینه‌ها را برای نهادهای تحصیلات عالی فراهم سازد، تا بتوانند فعالیت‌های تشبثاتی را انجام داده، بنیادهایی را ایجاد نموده و از نهادهای مختلف به شمول دولت، بنگاه‌های تجارتي، در صورت امکان از محصلان، تمویل کنندگان، تشبثات، تولیدات و سایر منابع، وجوه مالی بدست آورند.
۹. حقوقی ساختن اصل استقلال نهاد های تحصیلات عالی تا نهادهای مذکور توان ایجاد منابع و گسترش آن را داشته باشند و بتوانند تشبثات اکادمیک خود را به نحو مطلوب اداره نمایند. این استقلال در حوزه حسابداری به دولت، محصلان و سایر نهادهای ذیربط اعمال میگردد.
۱۰. پرنمودن خلأهای موجود در تحصیلات عالی، در دیگر کشورها کالج های مخصوص برای ارائه برنامه های تخصصی، بعد از دوره لیسه ایجاد میگرددند. این برنامه های کوتاه مدت راه اندازی می شوند در عرصه های مانند ساینس، ریاضیات، لسان ها، علوم کمپیوتر؛ آموزش های سطح متوسط در تجارت، حرفه های مانند قضا، دوا سازی، حقوق و علوم سیاسی و کمپیوتر ساینس؛ ایجاد فرصت های لازم برای کسانی که کورس های مقدماتی در سطح پوهنتون ها که پس از سپری کردن آنها مدرک دیپلوم AA به محصلان اعطاء می گردد، ایجاد فرصت هایی برای آموزش دراز مدت، و آموزش های عالی تخنیکی ویژه صنایع یا تجارت های خاص. لازم به یاد آوری است که کریدت این کالج ها قابل انتقال به پوهنتون ها خواهد بود.
۱۱. طرح یک سیستم کریدت برای افغانستان، پس از بازنگری نصاب تحصیلات عالی که هم اکنون در جریان است، سبب تسهیل انتقال بین نهادهای تحصیلات عالی گردیده و به محصلان اجازه میدهد تا بتوانند کار کنند و کریدت های خود را طی چندین سال تکمیل نمایند. هم چنین معقول سازی و بهبود قابلیت قیاس دوره های تحصیلی در میان نهادهای تحصیلات عالی از دیگر مسایلی میباشد که براساس سیستم کریدت صورت خواهد گرفت.

- ب. اهداف وزارت تحصیلات عالی در سطح نهادها :
۱. مدرنیزه کردن و ارتقای نهادها در سطحی که تفکیک و وضاحت در نقش‌های مدیریتی رونما شده و اداره به صورت همکار و هم‌آهنگ فعالیت داشته باشد.
  ۲. ارائه برنامه‌های مرتبط و باکیفیت اکادمیک که جوابده نیازهای ملی و منطقوی بوده و در سطح بین‌المللی توان رقابت را داشته باشند.
  ۳. طرح یک سیستم جامع برای ترفیع و همچنان تشویق بر مبنای اصول شایسته‌سالاری و ارزیابی دقیق فعالیت‌های اعضای کادر علمی پوهنتون‌ها به شمول ارزیابی تدریس، تحقیق و ارائه خدمات علمی توسط آنها از طریق ارزیابی گروهی.
  ۴. ایجاد یک فضای اکادمیک که در آن بحث و تبادل نظر، پرسش نقادانه و انتقاد سازنده ملاک‌های شایع و پذیرفته شده باشند.
  ۵. تربیه محصلان به مثابه شهروندان روشن فکر، مسئول و منتقد، دارای ظرفیت لازم و اندیشه‌های مبتنی بر اساس تعهد اجتماعی، بردباری و احترام متقابل.
  ۶. بهبود کیفیت تدریس و فراگیری و حصول اطمینان از این امر که تحصیل جوابده نیازهای تحصیلی در زمینه‌های ملی و منطقوی می‌باشند.
  ۷. رشد کادر علمی و کارمندان اداری تحصیلات عالی از طریق ارائه فرصت‌های تحصیلی بالاتر، کورس‌های کوتاه مدت، بازدیدهای متقابل و ایجاد فرهنگ آموختن مداوم.
  ۸. انکشاف فرهنگ تحقیق در پوهنتون‌های کشور جهت انجام تحقیقات هدفمند و مرتبط، جهت شناخت و راه‌حلی برای مشکلات و چالش‌های بیشماری که کشور با آن مواجه می‌باشد.
  ۹. طرح برنامه‌های ماستری و دکتری در پوهنتون‌های جامع تحقیقاتی، در صورتی که کادر علمی واجد شرایط داخلی دارای درجات علمی مناسب برای آموزش وجود داشته باشد، و یا استادان واجد شرایط خارجی را بتوان برای تدریس این دوره‌ها استخدام نمود. در این زمینه، وزارت تحصیلات عالی در نظر ندارد که بیشتر از پنج الی شش پوهنتون را در دراز مدت اجازه بدهد که چنین دوره‌هایی را عرضه نمایند.
  ۱۰. ایجاد همکاری میان نهادهای تحصیلات عالی داخلی، منطقوی و بین‌المللی.
  ۱۱. داشتن مسئولیت اجتماعی از طریق تعامل و انکشاف تخصص و ایجاد زیر بناهای لازم برای نهادهای تحصیلات عالی جهت خدمت به کشور.

برنامه‌ها :

تحصیلات عالی دو برنامه گسترده را در حوزه فعالیت‌های خود مد نظر دارد. این برنامه‌ها عبارت از مجموعه فعالیت‌هایی است که مرتبط با اهداف، مقاصد، تطبیق پلان استراتژی، مسایل مالی، منابع بشری و فزیک، شاخص‌ها و چهارچوب نظارت و ارزیابی می‌باشد.

I. برنامه اول

تعلیم و آموزش فارغ التحصیلان ورزیده در راستای تأمین نیازهای انکشاف اجتماعی و اقتصادی افغانستان، ارتقای سطح تدریس، تحقیق، فراگیری و تشویق عرضه خدمات به جامعه و مردم افغانستان.

II. برنامه دوم

رهبری و اداره یک سیستم منسجم و هماهنگ تحصیلات عالی به شمول پوهنتون ها، انستیتوت ها و کالج ها به منظور ارائه تحصیلات عالی با کیفیت.

مرحله سوم: بررسی پلان استراتژیک مؤسسه تحصیلات عالی زاول:

مؤسسه تحصیلات عالی زاول پلان استراتژیک پنج ساله خود را در اوایل سال ۱۳۹۹ ترتیب نمود که پوهنچی های شش گانه این پوهنتون در روشنایی آن اقدام به تهیه پلان استراتژیک نمودند. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی نیز مطابق به اهداف تعیین شده تحصیلات عالی زاول و با در نظر داشت شرایط، اقدام به تهیه پلان استراتژیک پنج ساله نمود. در تهیه این پلان کوشش شده است تا اهداف بلند مدت دولت، وزارت تحصیلات عالی و مؤسسه تحصیلات عالی زاول به ترتیب مدنظر قرار گیرد.

مرحله چهارم: شناسایی و تحلیل انتظارات ذینفعان

برای ایجاد تحول و بهبود وضعیت در یک سازمان، بهترین نقطه شروع درک نیاز های ذینفعان کلیدی و شناخت روش مناسب پاسخگویی به آنها است.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با ذینفعان متعددی در داخل و خارج در تعامل میباشد که هر یک میتوانند بر این نهاد اثر گذاشته و یا از آن اثر پذیر باشند. هر یک از ذینفعان انتظاراتی قابل توجهی دارند که پوهنچی باید در راستای برآورده ساختن ادعای آنها قدم بردارد. به طور کلی نهادهای مافوق انتظار بازده مناسب را دارند، کارکنان در پی ارتقاء و رضایت شغلی هستند و مشتریان عرضه خدمات با کیفیت را میخواهند. دولت پیروی از قانون را و رقبا رقابت عادلانه را می خواهند، در این میان باید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به نیاز اصلی تمامی گروه های ذینفع توجه نماید و به خاطر بر آوردن انتظارات آنها، استراتژی ها و برنامه های مشخص و قابل دسترس را طراحی و اجرا نماید. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در راستای انجام وظایف و ارائه خدمات تحصیلی و اداری خود با واحد های زیادی در تعامل میباشد و برخی از این سازمان ها عبارت اند از:

۱. وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان؛
۲. ریاست مؤسسه تحصیلات عالی زاول
۳. اعضای کادر علمی؛
۴. کارکنان اجرایی - اداری؛
۵. محصلان؛
۶. سایر پوهنتون ها و مؤسسات داخلی (خصوصی و دولتی)؛
۷. پوهنتون های خارجی؛

۸. موسسات خارجی فعال در زمینه تحصیلات عالی؛

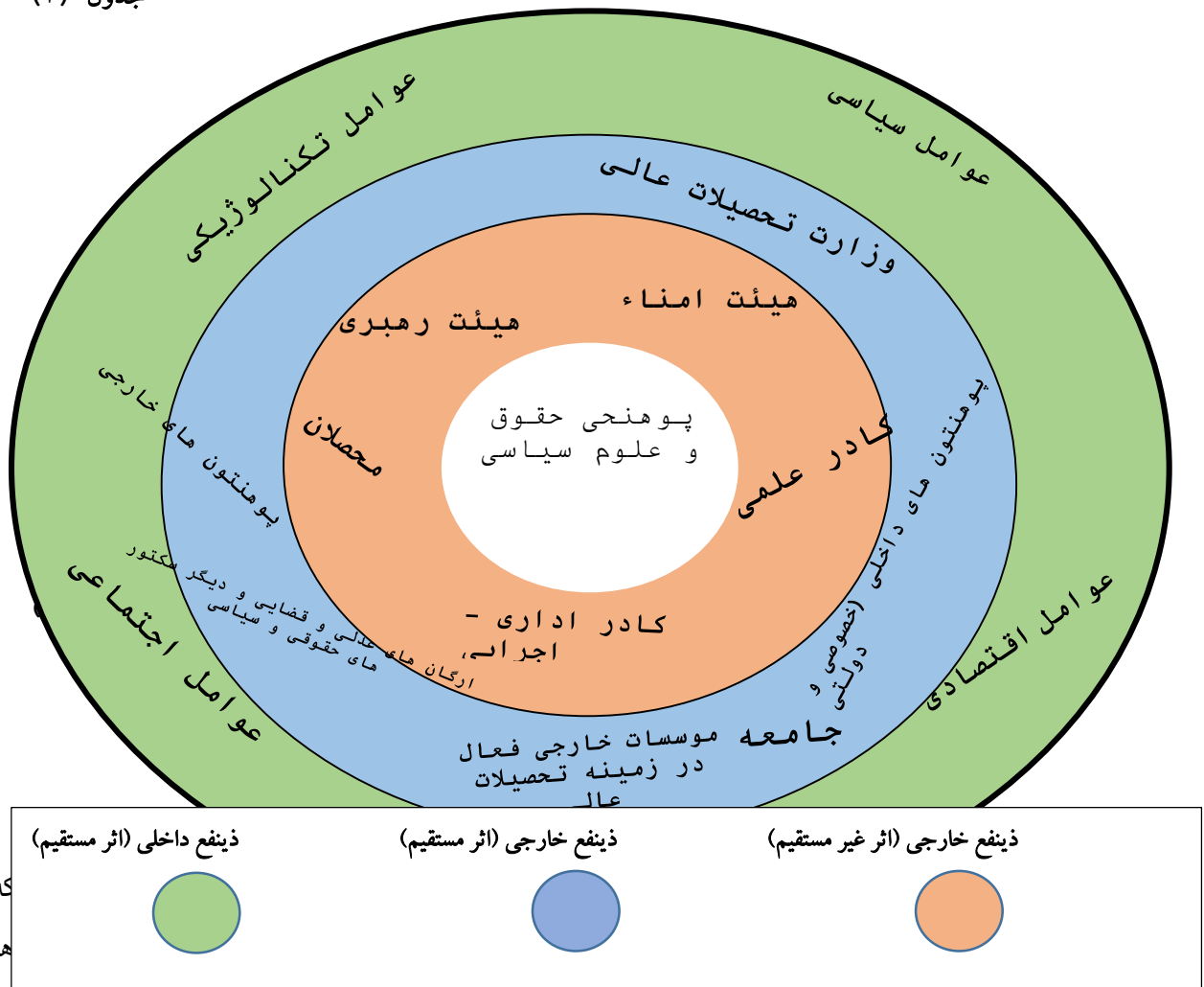
۹. شفاخانه ها و سایر مراکز صحتی؛

۱۰. جامعه؛

در شکل ذیل ذینفعان پوهنجی حقوق و علوم سیاسی مؤسسه تحصیلات عالی زاوول، در سه محیط کلان، محیط رقابتی و محیط داخلی تقسیم بندی و نشان داده شده است.

محیط داخلی	محیط رقابتی	محیط کلان
<p>ا. منابع مالی</p> <p>ب. منابع انسانی و نیروی انسانی</p> <p>ج. آموزش و تحقیق</p> <p>د. رهبری و مدیریت</p> <p>ه. استراتژی ها</p>	<p>۱. مشتریان (مراجعه کننده گان ارگان های حقوقی و سیاسی)</p> <p>۲. رقبا (نهادهای تحصیلات عالی)</p> <p>۳. رهبری مؤسسه زاوول</p> <p>۴. سازمان های همکار</p> <p>۵. ارائه کننده گان خدمات حقوقی و سیاسی</p>	<p>(۱) عوامل سیاسی P</p> <p>(۲) عوامل اقتصادی E</p> <p>(۳) عوامل اجتماعی S</p> <p>(۴) عوامل تکنالوژی T</p>
ذینفعان پوهنجی حقوق و علوم سیاسی مؤسسه تحصیلات عالی زاوول		

جدول (۳)

ذینفعان که دارای اثر مستقیم و غیر مستقیم می‌باشد مورد تحلیل قرار می‌گیرد و سپس در مرحله پنجم بر مبنای نیازمندی های ذینفعان بیرون‌ی که دارای اثر غیر مستقیم می‌باشند، (فرصت ها و تهدیدها) و ذینفعان درونی که دارای اثر مستقیم (قوت ها و ضعف ها) مورد شناسایی و تحلیل قرار خواهد گرفت.

۱) نیازمندی ها و انتظارات ذینفعان:

۱. نیازمندی ها و انتظارات وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان:

- رعایت قوانین و لوایح و مقررات؛
- حرکت در جهت استراتژی‌های کلان کشوری؛
- حرکت در جهت تحقق اهداف انکشافی پایدار؛
- دستیابی به اهداف تعیین شده در پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی کشور؛
- اجرای دساتیر و رهنمودها بر اساس قوانین؛
- گزارش دهی امور اجرا شده در زمان های معین؛
- اعمال برنامه های مطروحه وزارت؛

۲. نیازمندی‌ها و انتظارات هیأت رهبری مؤسسه تحصیلات عالی زاول:

- ❖ رعایت قوانین، مقررات، طرز العمل ها و رهنمودها؛
- ❖ سوق تمام منابع برای اجرای پلان استراتژیک مؤسسه تحصیلات عالی زاول؛
- ❖ تلاش در زمینه‌ی تولید علم، تحقیق و کاربردی ساختن علم؛
- ❖ استقلالیت بیشتر در زمینه های علمی و اداری-مالی،
- ❖ توجه به ارتقاء کیفیت خدمات آموزشی و تربیه نیروی متخصص و متعهد؛
- ❖ محقق ساختن سیستم تحصیلات عالی بر اساس تحقیق؛
- ❖ افزایش منابع مالی جدید و مدیریت مالی درست و کارا؛

۳. نیازمندی‌ها و انتظارات اعضای کادر علمی:

- ✓ فراهم آوری زمینه کادر دایمی برای اساتید فعلی؛
- ✓ تلاش جهت اجرای پروسه تائید رتب علمی برای اساتید؛
- ✓ همکاری و معاونت در قسمت ارتقای سویه تحصیلی اساتید؛
- ✓ فراهم آوری امکانات مادی و تکنالوژیکی تحقیق و پژوهش برای اساتید؛
- ✓ زمینه سازی سفرهای علمی در داخل و خارج کشور برای اساتید؛
- ✓ ایجاد ورکشاپ ها و سیمینارهای علمی برای ظرفیت سازی اساتید؛
- ✓ تعیین متناسب حق الزحمه ها و هزینه های پرداختی تدریس استادان با وضعیت تورم در جامعه؛

۴. نیازمندی‌ها و انتظارات اعضای کادر اداری:

- فراهم آوری زمینه استخدام دائمی کارمندان؛
- تلاش جهت ارتقای سویه تحصیلی کارمندان؛
- ایجاد ورکشاپ‌ها و سیمینارهای و برنامه‌های آموزشی برای ظرفیت‌سازی کارمندان؛
- تعیین متناسب معاشات با وضعیت تورم در جامعه و ایجاد سیستم مکافات و مجازات؛
- ایجاد پروگرام تقاعد و خدمات پس از دوران کارکرد برای کارمندان؛
- ایجاد پروگرام‌های حمایتی و وقایه‌وی صحتی در طول خدمت برای کارمندان؛

۵. نیازمندی‌ها و انتظارات محصلان:

- ارائه خدمات تحصیلی استاندارد، معیاری و با کیفیت؛
- ارائه خدمات مشورتی در بخش‌های تحصیلی، کاریابی، کارآموزی، اقتصادی و روانی؛
- فراهم آوری تسهیلات لازم جهت برنامه‌ها و آموزش‌های کوتاه مدت؛
- ایجاد توامیت‌ها با سایر نهادهای اکادمیک داخلی و خارجی؛
- فراهم آوری امکانات جهت برگزاری برنامه‌های غیرآموزشی در حوزه‌های ورزشی، هنری و غیره؛
- فراهم آوری زمینه تحصیلات تکمیلی؛
- افزایش ایجاد برنامه‌های عملی به جای تئوری؛
- تجدید کریکولم‌های درسی متناسب با بازار کار و مطابق با نهادهای اکادمیک جهانی؛

۶. نیازمندی‌ها و انتظارات سایر نهاد‌های تحصیلی:

- انجام و اجرای تحقیقات مشترک علمی؛
- برقراری ارتباط و تبادل‌های علمی؛
- فراهم آوری زمینه استفاده از امکانات و زیرساخت‌های یکدیگر؛
- ایجاد سیستم تبادل‌اطلاعات و معلومات؛
- دفاع از حقوق مشروع تمام نهادهای اکادمیک در زیر چتر اتحادیه دانشگاه‌ها؛
- استفاده از تجارب اساتید و هیئت‌های علمی همدیگر؛
- تسهیل برنامه‌های سفرهای تحصیلی دانشجویان و استفاده از تجارب و امکانات یکدیگر؛
- فراهم آوری و تسهیل زمینه چاپ و نشر مقالات علمی در ژورنال‌های علمی یکدیگر؛

۷. نیازمندی‌ها و انتظارات مؤسسات خارجی در زمینه تحصیلات عالی:

- ✓ ارائه طرح‌ها و پیشنهادات جهت رشد و تعالی دانش؛
- ✓ همکاری در اجرای برنامه‌های دانش‌محور که از سوی مؤسسات اعلام می‌گردد.

- ✓ اجرای پروژه های آموزشی و ارتقای ظرفیت برای کارمندان و محصلان؛
- ✓ ارائه گزارش دقیق، واضح و شفاف امور مالی پروژه های اجرا شده؛

۸. نیازمندی ها و انتظارات ارگان های عدلی و قضائی و مراکز حقوقی و سیاسی:

- ✓ بلند بردن سویه دانش مسلکی قضات، و کلای مدافع و کارشناسان حقوقی
- ✓ آماده سازی بستر مناسب برای ارتقای ظرفیت پرسونل حقوقی-قضایی
- ✓ سهمگیری در تربیه کادر علمی قضایی و ثارنوالی / اداری و دیپلوماسی
- ✓ فراهم نمودن زمینه تحقیق برای محصلین
- ✓ فراهم نمودن تحقیق حقوق کلینیکی برای اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی.

۹. نیازمندی ها و انتظارات جامعه:

- اطمینان از عرضه خدمات عدلی و قضایی با کیفیت و مصئون توسط قضات و ثارنوال ها
- ارتقا ظرفیت های مسلکی قضات و ثارنوال ها از طریق تقویت و بهبود استندرد های آموزشی مسلکی در کشور و اطمینان از تعلیمات متداوم حقوقی-قضایی
- ارتقای سطح آگاهی عامه در رابطه به حقوق و مصونیت قضات، ثارنوال ها و مراجعین قضایی
- تقویت روحیه همکاری و تشویق قضات و ثارنوال ها در امور عدالت و انصاف

مرحله پنجم: عوامل خارجی تاثیر گذار بر فعالیت های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

در این بخش تلاش صورت گرفت تا محیط خارجی پوهنچی مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته و عوامل تاثیر گذار خارجی سازمان توسط هیئت رهبری پوهنچی در چهار محیط دولتی، اجتماعی، اقتصادی و تکنالوژی شناسایی شود که قرار زیر عوامل تاثیر گذار این محیط ها بر حقوق و علوم سیاسی تحت عنوان فرصت ها و تهدید ها به صورت جداگانه لست و انتخاب گردید.

فرصت ها

محیط دولتی، قانونی، سیاسی

- (۱) ظرفیت پائین پذیرش نهادهای تحصیلی دولتی
- (۲) توجه نهاد های بین المللی، دولتی و خصوصی در زمینه استخدام افراد تحصیل کرده
- (۳) موقعیت مناسب جغرافیایی و فضایی مؤسسه تحصیلات عالی زاول
- (۴) امکان تمویل پروژه های تحقیقاتی توسط نهادهای ملی و بین المللی
- (۵) موجودیت پوهنتون های دولتی مرکزی و استفاده از ظرفیت های آن
- (۶) موجودیت استراتژیک پلان وزارت تحصیلات عالی

- ۷) تصویب قانون جدید تحصیلات عالی با رویکرد افزایش فعالیت‌های علمی و ارتقاء ظرفیت استادان
- ۸) نگاه و سیاست مبتنی بر ارتقاء کیفیت ارائه خدمات آموزشی در وزارت تحصیلات عالی
- ۹) افزایش توجه دولت، وزارت تحصیلات عالی و جامعه به گسترش تحصیلات عالی
- ۱۰) موجودیت سیستم و نظام تضمین کیفیت در وزارت تحصیلات عالی
- ۱۱) وجود برنامه‌های انکشافی و زیر بنایی بیشتر در پایتخت
- ۱۲) نیاز مراکز دولتی و سازمان‌های غیر دولتی ملی و بین‌المللی به تحقیقات و خدمات مشاوره‌ای و پالیسی‌سازی

تهدیدها

محیط دولتی، قانونی، سیاسی

۱. افزایش جنگ و نا آرامی و عدم امنیت در کشور
۲. حاکم بودن نظام متمرکز اداری و پیچیده گی‌های بروکراسی
۳. محدودیت‌های بی‌مورد قوانین وزارت تحصیلات عالی در قسمت پوهنتون‌های خصوصی
۴. تعدیل زود هنگام قوانین، لوایح و مقررات در وزارت تحصیلات عالی
۵. تاکید تطبیق نصاب مشابه و یکسان در همه دانشگاه‌ها در سطح کشور
۶. تمرکز گرایی در فرایند تقرر، ترفیع و انفکاک اعضای کادر علمی و عدم شروع طی مراحل آن
۷. عدم آگاهی به موقع از امکانات ظرفیت‌سازی وزارت تحصیلات عالی به خاطر نبود هماهنگی و ارتباط میان وزارت تحصیلات و پوهنتون‌های خصوصی
۸. عدم موجودیت ژورنال بین‌المللی ثبت شده در داخل افغانستان
۹. عدم تطبیق درست اصل مجازات و مکافات در وزارت تحصیلات عالی
۱۰. عدم محوری بودن تحقیق در تحصیلات عالی
۱۱. موجودیت فرصت‌های کاری بهتر و عالی‌تر برای کادرهای متخصص در سازمان‌های بین‌المللی و ملی
۱۲. وابستگی اقتصادی دولت به کمک‌های بیرونی
۱۳. ظرفیت پائین جذب فارغان در نهادهای دولتی
۱۴. فساد گسترده در دستگاه دولت
۱۵. محدودیت‌های سیاسی در رابطه به تفاهم بین فاکولته‌های حقوق و علوم سیاسی داخلی با کشورهای خارجی به دلایل سلیقه‌های سیاسی

فرصت‌ها

محیط اقتصادی

- ۱) استخدام کارمندان تحصیل کرده به سطح ماستر و دوکتورا

- ۲) موجودیت بازار کار مناسب برای فارغ التحصیلان رشته حقوق و علوم سیاسی به سکتور های عدلی و قضائی
- ۳) کمبود قضات و ثارنوال ها با توجه به میزان نفوس کشور
- ۴) وجود سرمایه گذاری در ارگان های عدلی و قضائی
- ۵) نیاز به افراد متخصص و تحصیل کرده در مراکز حقوقی خصوصی و دولتی

تهدیدها

محیط اقتصادی

- ۱) تراکم قوانین مالیاتی سنگین
- ۲) کم توجهی خانواده ها به آموزش و پرورش به دلیل فقر اقتصادی
- ۳) افزایش روز افزون قیمت ها و نرخ بالای تورم
- ۴) وابستگی اقتصاد کشور به کمک های کشورها و سازمان های خارجی
- ۵) عدم موجودیت شرکت های تولیدی و صنعتی دانش بنیان
- ۶) مشکل انرژی برق و انترنیت
- ۷) مشکلات سیستم مواصلاتی و ارتباطی

فرصت ها

محیط تکنالوژیکی

- ۱) رشد امکانات تکنالوژیکی در راستای تحقیق و تحصیل
- ۲) گسترش و توسعه فضای مجازی در راستای دسترسی بیشتر به منابع تحقیقی و تدریسی
- ۳) گسترش امکانات ارتباطی الکترونیکی کم هزینه با دانشگاه های بین المللی
- ۴) افزایش امکانات استفاده تبلیغاتی عالی با استفاده از وسایل تکنالوژیکی
- ۵) موجودیت فایل های صوتی و تصویری دروس در سایت های تعلیمی، تحصیلی و تحقیقی

تهدیدها

محیط تکنالوژی

- ۱) کمبود زیرساخت های تکنالوژی در افغانستان
- ۲) کم توجهی دولت برای ساخت دولت الکترونیکی و یا حکومتداری الکترونیکی
- ۳) عدم آگاهی مردم از فن آوری مدرن به نسبت عمر کوتاه آمدن آن به کشور
- ۴) ورود کالاهای بی کیفیت الکترونیکی در بخش های مختلف
- ۵) نبود انجینیران در بخش تاسیسات الکترونیکی

- ۱) افزایش حجم تعداد فارغین مکاتب
- ۲) گرایش مثبت جامعه نسبت به تحصیلات عالی
- ۳) استفاده از ظرفیت های جدید علمی (اساتید)
- ۴) موجودیت بستر مناسب در جهت انجام تحقیقات علمی در حوزه های مختلف
- ۵) نیازمندی ارگان های عدلی و قضائی برای ارتقای سویه تحصیلی
- ۶) توجه بیشتر مردم به حقوق و عدالت در جامعه و اجتماع
- ۷) انکشاف مراکز عرضه خدمات مشوره های حقوقی و ارائه خدمات معلوماتی برای اهالی از طریق مبلغین و کارشناسان حقوقی
- ۸) آگاهی دهی جمعی در ارتباط به حقوق شهروندی از طریق برنامه های آموزشی و رسانه ئی

تهدیدها

محیط اجتماعی، فرهنگی و علمی

- ۱) کمبود کادر متخصص با تحصیلات عالی در جامعه
- ۲) ظرفیت پائین سویه تعلیمی در مکاتب
- ۳) مهاجرت های اشخاص ثروتمند و فرار مغزها
- ۴) نوپا بودن صنعت تحصیلات عالی خصوصی
- ۵) نامتوازن بودن سویه تعلیمی جدیدالشمولان
- ۶) عدم موجودیت فرهنگ تحقیق و بی علاقه گی روشنفکران و نویسندگان بومی به تالیف کتب درسی
- ۷) کمبود بیش از حد کادر علمی مسلکی اناث در بخش حقوق
- ۸) عدم کفایت برنامه های تحصیلی تکمیلی جهت افزایش کادر دانشگاهی در کشور
- ۹) عدم رعایت و احترام به حقوق مالکیت معنوی
- ۱۰) کمبود خودباوری محققان، استادان و محصلان
- ۱۱) فقدان زیر ساخت های فرهنگی و اجتماعی برای مالکیت فکری
- ۱۲) نبود تناسب و هماهنگی بین دروس مکتب و دانشگاه
- ۱۳) رجوع بیش از حد خانواده ها و دانشجویان به پوهنچی های مشخص

تحلیل و ارزیابی محیط خارجی

در بخش نخست پلان استراتژیک وزارت محترم تحصیلات عالی، تحلیل و بررسی خواسته ها، انتظارات و نیازمندی های ذینفعان ذیل وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان؛ ریاست پوهنتونها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی؛ هیئت رهبری مؤسسه تحصیلات عالی زاول؛ اعضای کادر علمی؛ کارکنان اجرایی - اداری؛ محصلان؛ سایر پوهنتون های داخلی (خصوصی و دولتی)؛ پوهنتون های خارجی؛ مؤسسات خارجی فعال در زمینه تحصیلات عالی و مشوره های حقوقی و سایر مراکز عدلی و قضایی و جامعه صورت گرفت و عوامل متعدد تاثیر گذار بر پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به عنوان فرصت ها و تهدیدها بر اساس مدل PEST در تحت چهار محیط (محیط سیاسی - قانونی، محیط اقتصادی، محیط اجتماعی - فرهنگی - علمی و محیط تکنالوژی) به تعداد ۸۱ عامل عنوان گردید.

در مرحله بعدی عوامل اهم و مهم به تعداد ۱۰ عامل فرصت و ۱۰ عامل تهدید از این میان بر اساس اولویت بندی بعد از حذف موارد تکراری و کم اهمیت انتخاب شد که قرار ذیل میباشد.

فرصت ها و تهدیدها

- ۱- اهمیت دادن جامعه به قضات و ثارنوال های مسلکی عادل
- ۲- ظرفیت کم پذیرش جدیدالشمولان در نهادهای تحصیلات عالی دولتی
- ۳- متقاضیان زیاد برای ورود به رشته حقوق و علوم سیاسی
- ۴- دید عمومی مثبت جامعه نسبت به تحصیل و افراد تحصیلکرده
- ۵- افزایش نیاز مراکز عدلی و قضائی برای ارتقای سطح تحصیل حقوقی
- ۶- موجودیت بیشتر پوهنتون های دولتی و خصوصی و استفاده از ظرفیت های آنها
- ۷- رویکرد مبتنی بر ارتقای کیفیت در ارائه خدمات آموزشی، در سطح وزارت محترم تحصیلات عالی
- ۸- جوان بودن جمعیت و وجود جمعیت بالای فارغان مکاتب
- ۹- همکاری مردم نسبت به تطبیق قوانین عدلی و قضایی و سایر قوانین عادی
- ۱۰- دسترسی آسان به منابع علمی و گسترش شبکه اطلاعات جهانی
- ۱۱- وضعیت اقتصادی نا بسامان
- ۱۲- نبود زمینه اشتغال برای فارغین
- ۱۳- تراکم قوانین مالیاتی سنگین
- ۱۴- نامتوازن بودن سویه تعلیمی محصلان جدیدالشمول
- ۱۵- فعالیت رقبا در بازار
- ۱۶- نداشتن سیستم رتب و درجه ی علمی و عدم ترفیع اساتید در نهادهای تحصیلات عالی خصوصی

۱۷- عدم همکاری دولت در اعطای قرضه‌های بلندمدت و تسهیلات مانند زمین برای نهادهای تحصیلات عالی خصوصی

۱۸- عدم موجودیت سیستم بیمه و تقاعد در مؤسسات و سکتورهای خصوصی

۱۹- افزایش جنگ و ناآرامی و عدم امنیت در کشور

۲۰- ظرفیت پایین سویه تعلیمی در مکاتب

این عوامل توسط پرسشنامه در دسترس ۴۰ نفر از پاسخ دهنده در کتگوری زیر قرار گرفت.

۱. هیئت رهبری

۲. استادان

۳. کارمندان

۴. محصلان

تا عوامل را بر اساس روش زیر در پرسشنامه‌ها رتبه بندی نمایند.

گزینه انتخابی	تهدید جدی	تهدید	فرصت	فرصت عالی
امتیاز	۱	۲	۳	۴

جدول (۴)

بعد از نتایج رتبه بندی عوامل بر اساس دیتاهای پرسشنامه‌ها و تجزیه و تحلیل در فایل اکسل و اوسط گیری آن که قرار ذیل ارزیابی گردید عوامل جهت درجه بندی اولویت به دسترس کادر رهبری پوهنچی حقوق و علوم سیاسی قرار گرفت تا برای هر کدام از عوامل ضریب تعیین نمایند که جمع تمام ضرایب باید مساوی به یک باشد.

از طریق ضرب نمودن رتبه هر عامل با ضریب آن به نمره هر عامل میتوان دست یافت که این کار موجب گردید تا با جمع نمرات بدست آمده امتیاز نهایی عوامل خارجی سازمان تعیین گردد. اگر نمره بدست آمده کمتر از ۲,۵ باشد به این معنی است که سازمان از نظر عوامل خارجی ضعیف است و اگر نمره بدست آمده از ۲,۵ بیشتر باشد به این معنی است که سازمان از نظر عوامل خارجی دارای قوت میباشد.

چنانچه در جدول زیر دیده میشود امتیاز نهادی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی مؤسسه تحصیلات عالی زاول بعد از تحلیل و ارزیابی برابر است با (۲/۶۰۵) که با قاعده فوق این پوهنچی از نظر عوامل خارجی در جایگاه قوت و خوب قرار گرفته است و در آینده باید با استفاده از فرصت‌ها به رفع تهدید پردازد.

وزارت تحصیلات عالی افغانستان							
ریاست امور محصلان پوهنتونها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی							
ریاست مؤسسه تحصیلات عالی زاول							
معاونیت علمی-تدریسی							
پوهنځی حقوق و علوم سیاسی							
فرم تحلیل داده ها (SWOT)							
مجموع امتیازها	امتیاز	رتبه	ضریب	عوامل خارجی	نوعیت	شماره	شماره مسلسل
۲۶۱۸	۰.۲۱۳	۳.۷۵۰	۰.۰۵۷	اهمیت دادن جامعه به رشته حقوق و علوم سیاسی	قوت ها	۱	۱
	۰.۱۷۱	۳.۸۰۰	۰.۰۴۵	ظرفیت کم پذیرش جدیدالشمولان در نهادهای تحصیلات عالی دولتی		۲	۲
	۰.۱۸۲	۳.۶۵۰	۰.۰۵۰	متقاضیان زیاد برای ورود به رشته حقوق		۳	۳
	۰.۱۸۳	۳.۴۴۰	۰.۰۵۳	دید عمومی مثبت جامعه نسبت به تحصیل و افراد تحصیلکرده		۴	۴
	۰.۱۷۰	۳.۶۲۰	۰.۰۴۷	افزایش نیاز مراکز عدلی و قضائی برای ارتقای سطح تحصیل		۵	۵
	۰.۱۶۴	۳.۷۶۰	۰.۰۴۴	موجودیت بیشتر پوهنتون های دولتی و خصوصی و استفاده از ظرفیت های آنها		۶	۶
	۰.۱۹۵	۳.۸۶۰	۰.۰۵۱	رویکرد مبتنی بر ارتقای کیفیت در ارائه خدمات آموزشی، در سطح وزارت تحصیلات عالی		۷	۷
	۰.۱۵۰	۳.۷۱۰	۰.۰۴۰	جوان بودن جمعیت و وجود جمعیت بالای فارغان مکاتب		۸	۸
	۰.۱۹۲	۳.۷۴۰	۰.۰۵۱	همکاری مردم نسبت به تطبیق قوانین بصورت عادلانه		۹	۹
	۰.۱۷۱	۳.۷۱۰	۰.۰۴۶	دسترسی آسان به منابع علمی و گسترش شبکه اطلاعات جهانی		۱۰	۱۰
	۰.۰۷۶	۱.۴۸۰	۰.۰۵۲	وضعیت اقتصادی نا بسامان	ضعف ها	۱	۱۱
	۰.۰۷۱	۱.۶۲۰	۰.۰۴۴	نبود زمینه اشتغال برای فارغین		۲	۱۲
	۰.۰۸۹	۱.۵۶۰	۰.۰۵۷	تراکم قوانین مالیاتی سنگین		۳	۱۳
	۰.۰۸۲	۱.۷۹۰	۰.۰۴۶	نامتوازن بودن سویه تعلیمی محصلان جدیدالشمول		۴	۱۴
	۰.۰۸۸	۱.۵۱۰	۰.۰۵۸	فعالیت رقبا در بازار		۵	۱۵
	۰.۱۰۱	۱.۸۰۰	۰.۰۵۶	نداشتن سیستم رتب و درجه‌ی علمی و عدم ترفیع اساتید در نهادهای تحصیلات عالی خصوصی		۶	۱۶
	۰.۰۷۵	۱.۶۵۰	۰.۰۴۵	عدم همکاری دولت در اعطای قرضه‌های بلندمدت و تسهیلات مانند زمین برای نهادهای تحصیلات عالی خصوصی		۷	۱۷
	۰.۱۰۱	۱.۵۲۰	۰.۰۶۷	عدم موجودیت سیستم بیمه و تقاعد در مؤسسات خصوصی		۸	۱۸
	۰.۰۵۸	۱.۳۸۰	۰.۰۴۲	افزایش جنگ و نا آرامی و عدم امنیت در کشور		۹	۱۹
	۰.۰۸۸	۱.۷۳۰	۰.۰۵۱	ظرفیت پائین سویه تعلیمی در مکاتب		۱۰	۲۰

عوامل تاثیر گذار داخلی بر فعالیت های پوهنحی حقوق و علوم سیاسی

در این بخش تلاش گردید تا پوهنحی حقوق و علوم سیاسی از منظر داخلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و عوامل تاثیر گذار داخلی بر فعالیت های پوهنحی یعنی (قوت ها و ضعف ها) دانشگاه شناسایی شود که به همین منظور بعد از همفکری و همیاری هیئت رهبری برای هر کدام از عوامل داخلی یعنی قوت ها ۱۰ شاخصه و برای ضعف ها ۹ شاخصه تعیین شد، که قرار زیر اند:

قوت ها

۱. مدیریت سالم در سطح پوهنحی حقوق و علوم سیاسی
۲. تعیین بودجه مالی و شفافیت در آن
۳. سرعت در تصمیم گیری و عدم بروکراسی
۴. صنوف معیاری مجهز به وسایل درسی، گرما، سرما و تکنالوژی
۵. داشتن دیتابیس و نتایج آنلاین
۶. نام نیک دانشگاه در نزد آحاد جامعه
۷. موجودیت ویب سایت
۸. توزیع دیپلم اصلی
۹. ارتقاء از موسسه به پوهنتون

ضعف ها

۱. کمبود کادر علمی دایمی
۲. محدود بودن منابع مالی و سرمایه
۳. نداشتن مکان دائمی دانشگاهی
۴. نداشتن دوره های کارآموزی برای دانشجویان
۵. ضعیف بودن امنیت شغلی اساتید و کارمندان
۶. کمبود کتب و لکچرنوت های درسی معیاری
۷. پائین بودن سطح مهارت های زبان خارجی استادان و کارمندان
۸. نداشتن فرصت مطالعه و تحقیق هیأت علمی به خاطر مصروفیت های اداری و تدریسی
۹. نبود یا کمبود منابع مالی غیر از فیس دانشجویان
۱۰. کمبود نقدینگی در دانشگاه به نسبت عدم دریافت به موقع فیس در زمان معین

تجزیه و تحلیل عوامل داخلی

بعد از مرحله لست شدن عوامل داخلی مرحله انتخاب عوامل تاثیر گذارتر انجام شده که در این بخش بعد از شور و مشوره از میان ۳۸ شاخصه قوت و ضعف برای هر کدام از عوامل قوت ها و ضعف ها ۱۵ شاخصه که مجموعاً ۳۰ شاخصه گردید انتخاب شد و متباقی عوامل کم اهمیت و یا کمتر تاثیر گذار در پرسشنامه جای نگرفت. این عوامل جهت رتبه بندی توسط پرسشنامه در دسترس ۴۰ نفر از پاسخ دهنده گان در چهار کتگوری ذیل قرار گرفت.

۱. هیئت رهبری
۲. استادان
۳. کارمندان
۴. محصلان

تا عوامل را بر اساس روش زیر در پرسشنامه ها رتبه بندی نمایند.

گزینه انتخابی	ضعف اساسی	ضعف	قوت	قوت اساسی
امتیاز	۱	۲	۳	۴

جدول (۶)

بعد از نتایج رتبه بندی عوامل بر اساس دیتاهای پرسشنامه ها و تجزیه و تحلیل در فایل اکسل و اوسط گیری آن که قرار ذیل ارزیابی گردید. عوامل جهت درجه بندی اولویت به دسترس هیئت رهبری قرار گرفت تا برای هر کدام از عوامل ضریب تعیین نمایند که جمع تمام ضرایب باید مساوی به یک باشد.

از طریق ضرب نمودن رتبه هر عامل با ضریب آن به نمره هر عامل میتوان دست یافت که این کار موجب گردید تا با جمع نمرات بدست آمده امتیاز نهایی عوامل داخلی سازمان تعیین گردد. اگر نمره بدست آمده کمتر از ۲,۵ باشد به این معنی است که سازمان از نظر عوامل داخلی ضعیف است و اگر نمره بدست آمده از ۲,۵ بیشتر باشد به این معنی است که سازمان از نظر عوامل داخلی دارای قوت میباشد.

چنانچه در جدول زیر دیده میشود امتیاز نهایی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بعد از تحلیل و ارزیابی برابر است با ۲,۶۱۸ که با قاعده فوق دانشگاه از نظر عوامل داخلی در جایگاه قوت و خوب قرار گرفته است و در آینده باید با استفاده از قوت ها به رفع ضعفها به پردازد.

وزارت تحصیلات عالی افغانستان
ریاست امور محصلان پوهنتونها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی
ریاست مؤسسه تحصیلات عالی زاول
معاونیت امور علمی و تدریسی
پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
فرم تحلیل داده ها (SWOT)

مجموع امتیازها	امتیاز	رتبه	ضریب	عوامل داخلی	نوعیت	شماره	شماره مسلسل
2.605	0.19211	3.8	0.05056	فراهم بودن سرمایه مورد نیاز جهت تامین نیازها	قوتها	1	1
	0.17554	3.75	0.04681	داشتن جایگاه خاص علمی مؤسسه زاول در سطح ملی		2	2
	0.18409	3.75	0.04909	اعتبار پوهنچی در سطح جامعه بنا بر داشتن کادرهای مسلکی و مجرب در رشته حقوق و علوم سیاسی		3	3
	0.1837	3.34	0.055	نسبت استاد به شاگرد در حد استاندارد ۱:۳۰		4	4
	0.14622	3.62	0.04039	داشتن فضای وسیع و سرسبز مناسب برای محیط آکادمیک		5	5
	0.19326	3.76	0.0514	داشتن بیشترین رشته های مورد نیاز جامعه		6	6
	0.16828	3.86	0.0436	داشتن تفاهمنامه با نهادهای مختلف در داخل و خارج از کشور که زمینهی سیرهای علمی و کارهای عملی برای محصلان را فراهم نموده است		7	7
	0.19961	3.71	0.0538	برخورداری از صنوف درسی معیاری و مجهز به سیستم های گرما، سرما و تکنالوژی روز		8	8
	0.1675	3.64	0.04602	موقعیت جغرافیایی خوب و مناسب مؤسسه تحصیلات عالی زاول		9	9
	0.1787	3.81	0.0469	دسترسی به منابع مالی مورد نیاز		10	10
	0.083	1.48	0.05608	توجه کم به موضوعات تحقیقی	ضعفها	1	11
	0.092	1.62	0.05679	نداشتن مکان دائمی برای مؤسسه		2	12
	0.07067	1.55	0.04559	کمبود اساتید دائمی یا در نظر داشت معیارات تعیین شده		3	13
	0.11939	1.79	0.0667	دسترسی کم به مراکز آموزشی - کاربردی حقوقی		4	14
	0.06363	1.51	0.04214	آشنائی کم اساتید با اصول و روش های نوین آموزشی		5	15
	0.09	1.55	0.05806	استفاده ی کمتر اساتید و محصلین از منابع معتبر علمی جهان به دلیل ضعف نسبی آنها در زبان های بین المللی		6	16
	0.06752	1.55	0.04356	پایین بودن تعداد محصلین جذب شده در هر سمستر نسبت به توانایی های بالفعل و بالقوه ی فاکولته		7	17
	0.07652	1.51	0.05068	تعداد ناکافی کارمندان در بخش های اداری		8	18
	0.06262	1.38	0.04538	توجه کم به اشتراک محصلان در برنامه ها و مسابقات ملی و بین المللی		9	19
	0.09064	1.76	0.0515	پراکندگی و انفصال ساختمانهای اداری و آموزشی		10	20

جدول (۸)

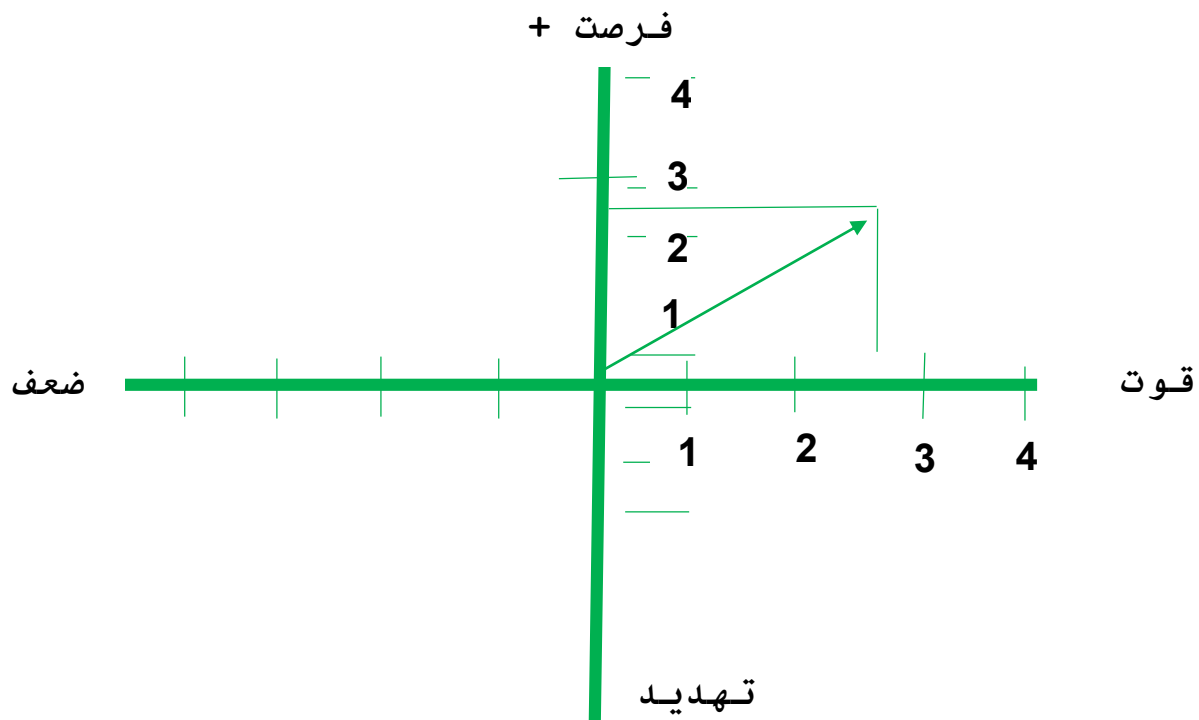
امتیاز نهایی	تحلیل محیطی
2.605	ارزیابی عوامل داخلی IFE
2.618	ارزیابی عوامل خارجی EFE

تحلیل موقعیت پوهنجی حقوق و علوم سیاسی

جدول امتیازات محاسبه شده برای محیط داخلی و محیط خارجی

طوری‌که در گراف زیر ارائه میگردد موقعیت استراتژیک پوهنجی حقوق و علوم سیاسی نظر به تحلیل (SWOT) قرار ذیل است:

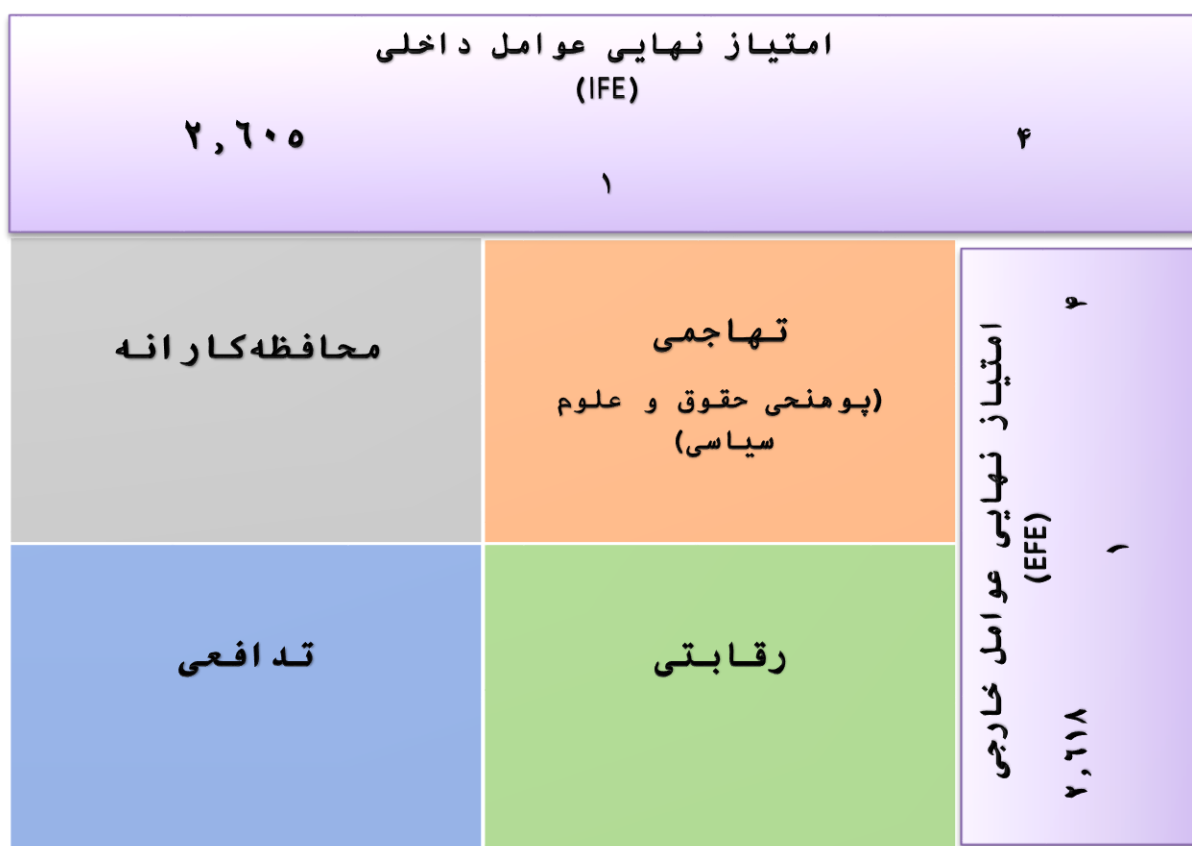
موقعیت استراتژیک پوهنجی حقوق و علوم سیاسی مؤسسه تحصیلات عالی زاوول

شکل (۲)

تحلیل موقعیت به منظور تعیین جهت گیری اصلی حرکت سازمان انجام می گیرد و این بدان معنی است که سازمان از چه موقعیت در روی گراف مختصات برخوردار بوده و میباشد. تا در آینده با تطبیق موقعیت روی گراف مختصات با مربع های استراتژی به تعیین برنامه های آینده پردازد.

موقعیت استراتژیک پوهنهی حقوق و علوم سیاسی

شکل (۳)

قرار گرفتن در هر یک از خانه‌های ماتریس ارزیابی عوامل داخلی و خارجی (IE) چهارخانه‌ای، مفهوم استراتژیک خاصی دارد.

۱. مربع اول (تهاجمی): سازمانی هایی که در مربع اول قرار میگیرند اعتقاد بر آن است که موقعیت این سازمانها هم از نظر محیط داخلی و هم از لحاظ محیط خارجی عالی است و بهتر است استراتژی تهاجمی را مد نظر قرار دهند.
۲. مربع دوم (محافظة کارانه): وضعیت سازمانهایی که در مربع دوم قرار میگیرند حاکی از آن است که موقعیت این سازمانها در محیط خارجی بسیار خوب و عالی است ولی از نظر محیط داخلی وضعیت خوبی ندارند و استراتژی مناسب این سازمانها استراتژی محافظه کارانه است.
۳. مربع سوم (رقابتی): وضعیت سازمانهایی که مربع سوم قرار میگیرند حاکی از آن است از نظر محیط داخلی عالی ولی از نظر محیط خارجی وضع مناسبی ندارند و استراتژی مناسب برای آنها استراتژی رقابتی است.

۴. مربع چهارم (تدافعی): وضعیت سازمان‌هایی که در مربع چهارم قرار می‌گیرند حاکی از آن است که هم در محیط داخلی و هم در محیط خارجی وضعیت خوبی قرار ندارند و سازمان باید استراتژیک تدافعی را انتخاب نماید.

طوری‌که در شکل فوق مشخص شده است پوهنچی حقوق و علوم سیاسی، موقعیت استراتژیک تهاجمی را اختیار نموده و این بدان معناست که استراتژی‌های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی باید به گونه‌ای باشد که دانشگاه بتواند با استفاده از قوت‌های موجود از فرصت‌های در دست داشته کمال بهره‌گیری را نماید و هر چه قوی‌تر ظاهر گردد.

اولویت بندی استراتژی‌های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

جدول (۹)

شماره استراتژی	عنوان استراتژی	نمره جذابیت استراتژی
استراتژی ۴	افزایش دسترسی محصلان به کار عملی در مراکز عدلی و قضایی	۳,۰۵
استراتژی ۷	استخدام و افزایش تعداد استادان دایمی و کارمندان	۲,۹۱
استراتژی ۵	ایجاد دوره‌های آموزش و ارتقای ظرفیت پرسونل	۲,۸۴
استراتژی ۱	ایجاد دوره‌های آموزشی میتود‌های جدید درسی برای اساتید	۲,۸۱
استراتژی ۸	فراهم سازی مسابقات رقابتی برای محصلان در سطح ملی	۲,۷۸
استراتژی ۲	ایجاد دوره‌های علمی در دانشگاه‌های خارجی برای محصلان	۲,۷۷
استراتژی ۶	حمایت از تالیف و ترجمه کتب و مقالات	۲,۴۱
استراتژی ۳	ایجاد کورس‌های تقویتی برای افزایش ظرفیت محصلین	۲,۳۴
استراتژی ۹	فراهم سازی زمینه تحقیق برای اساتید با حمایت موسسات خارجی	۱,۹۷

ایجاد کورس‌های تقویتی برای افزایش ظرفیت محصلین

بعد از تجزیه و تحلیل نقاط قوت، ضعف و همچنان فرصت‌ها و تهدیدها، بر اساس روش QSPM استراتژی‌های پوهنچی حقوق تعیین و اولویت بندی گردید. تعداد ۹ استراتژی برای پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر مبنای اولویت قرار ذیل تنظیم گردید:

اهداف و مقاصد پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر مبنای اهداف تحصیلات عالی زاول

خلاصه اهداف:

۱. تحقیق و آموزش با کیفیت
۲. کسب عواید و افزایش درآمد
۳. استفاده از تکنالوژی و انکشاف مدیریت سازمانی
۴. توسعه فعالیت های بین المللی و ظرفیت سازی علمی
۵. گسترش نقش مؤسسه در انکشاف جامعه

شرح اهداف:

تحقیق و آموزش با کیفیت

۱. تهیه و ترتیب پلان واضح و آشکار بخش تحقیقات پوهنچی با هماهنگی با کمیته مرکزی تحقیقات علمی
  - ساختن پلان تقویتی و بهبود فعالیت سالانه برای کمیته تحقیق پوهنچی
  - تهیه مقالات علمی حقوقی و چاپ منظم آن ها در نشریه یا فصلنامه تحقیقی و علمی پوهنچی و موسسه
  - تهیه مقالات توسط محصلان و چاپ آنها در مجله دانشجویی (ماهنامه زاول)
  - جستجوی منابع مالی برای تحقیقات
  - افزایش مهارت های تحقیقی استادان از طریق برگزاری ورکشاپ ها و تحقیق های علمی
  - ایجاد میکانیزم تقویت و حمایت از تحقیق و محققان
۲. افزایش و تجهیز صنوف درسی معیاری
  - تجهیز محکمه تمثیلی موجود پوهنچی حقوق و تکمیل کار کلینیک حقوقی
  - افزایش و ایجاد لابراتوارهای مورد نیاز
  - قرارداد با ارگان های عدلی و قضایی جهت پیشبرد دروس عملی
  - ایجاد کلینیک حقوقی
۳. افزایش تسهیلات فیزیکی ادارات و صنوف
  - خرید کتب جهت تقویت منابع کتابخانه و افزایش زمینه های دسترسی به منابع آن؛
  - بهبود وضعیت مراقبت از امکانات و تسهیلات پوهنچی حقوق؛
  - تجهیز صنوف درسی با امکانات مناسب؛
۴. نشر و تحریر کتب و لکچرنوت های معیاری
  - تشویق مادی اساتید برای تألیف کتب درسی معیاری و لکچرنوت های معیاری.
  - استفاده از منابع و کتب درسی قابل تدریس در پوهنتون های معتبر داخلی و خارجی.
  - تهیه رهنمود جامع برای تهیه و ترتیب لکچرنوت و کتب درسی.
۵. ایجاد دوره های کارآموزی

- ایجاد دوره های کارآموزی در ارگان های دولتی و سایر سکتور ها برای محصلان
- تفاهم با مراکز عدلی و قضائی در زمینه معرفی کارآموزان.
- ۶. بهبود مدیریت داتابیس های محصلان
- ایجاد میکانیزمی برای جمع آوری داده های محصلان و استفاده مؤثر از آنها در پلان گذاری های تحصیلی،
- ۷. بهبود وضعیت دسپلینی و رسیدگی نظام مند به شکایات محصلان
- تهیه مکانیزم انضباطی و رسیدگی به شکایات محصلان،
- تهیه و اجرای اصول اخلاقی و انصاف و عدالت با محصلان،
- ۸. ایجاد مکانیزم حمایت از محصلان و رهنمایی و خدمات محصلان
- تهیه مکانیزم / طرز العمل رهنمایی محصلان (رهنمایی تحصیلی و غیر تحصیلی)

کسب عواید و افزایش درآمد

۱. افزایش منابع سرمایه وی
  - سهم گیری بیشتر سرمایه گذاران در ازدیاد سرمایه و خرید دارائی های ثابت سرمایه وی
  - استفاده بیشتر از عواید موسسه در تجهیز منابع
۲. افزایش درآمد های خدمات تحصیلی
  - فیس تحصیلی
  - فیس شمولیت
  - فیس کانکور
۳. افزایش درآمدهای تحقیقاتی
  - پروژه تحقیقاتی
۴. افزایش درآمدهای خدمات حقوقی و برنامه های آموزشی
  - ارائه خدمات مشوره های حقوقی
  - اجرای پروژه های آموزشی
  - برگزاری دوره های کوتاه مدت آموزشی یا ارتقای ظرفیت
  - ارائه مشاوره های حقوقی

استفاده از تکنالوژی و انکشاف مدیریت سازمانی

- ۱- تقویت زمینه ها و زیرساخت های آموزش الکترونیک
  - تهیه میکانیزم / طرز العمل آموزش الکترونیک در پوهنهی
  - زمینه سازی و تقویت زیربناها برای تطبیق آموزش الکترونیک
۲. ایجاد و تامین امنیت شغلی و افزایش رضایت اساتید و کارمندان

- معرفی نمودن استادان و کارمندان به دوره های کوتاه مدت و طولیل المدت آموزشی جهت ایجاد انگیزه همکاری طولانی مدت.

- قرارداد طولانی مدت با کادرهای علمی و اداری.

- ایجاد میکانیزمی برای استماع شکایات کارمندان و اجرای اصول اخلاقی، عدالت و انصاف در همه سطوح،

۳. افزایش سطح مهارت های استادان و کارمندان

- ایجاد زمینه آموزش زبان برای استادان و کارمندان در مرکز آموزشی زبان؛

- ایجاد ورکشاپ های آموزشی تکنالوژی برای استادان و کارمندان؛

- تقویت مهارت های کارمندان اداری از طریق نظارت، ارزیابی، نیازسنجی و ظرفیت سازی؛

- آموزش کارمندان در قسمت استفاده از دیتابیس

- تدوین طرزالعمل الزامیت استفاده از دیتابیس توسط کارمندان

توسعه فعالیت های بین المللی و ظرفیت سازی علمی

۱. افزایش کادر متخصص

- استخدام افراد با سویه تخصص، ماستری و دکترا

۲. فراهم آوری زمینه تهیه وتالیف آثار علمی برای اعضای کادری علمی

- تشویق های مادی جهت تالیف کتب و مقالات و سایر امور

- الزامیت و اجباردر زمینه تالیف و تحریر مقالات علمی برای اعضای کادر علمی

۳. کاهش مصروفیت های اداری وتدریسی اعضای کادری علمی اداری

- استخدام افراد و اشخاص با تجربه و ماهر با تحصیلات بالاتر

- تقسیم دقیق وظایف و کاهش فعالیت های غیرضروری

- بازبینی لایحه وظایف و حذف کارهای غیر ضروری از دوش هیئت رهبری

۴. مرور دوره ای برنامه علمی پوهنجی حقوق و علوم سیاسی جهت افزایش مؤثریت

- ساختن طرزالعمل تطبیق مرور دوره ای برنامه علمی پوهنجی،

- انکشاف برنامه علمی بر اساس واقعیت های روز و نیازمندی های جامعه و بازار کار،

۵. نظارت سالانه برنامه ها برای بهبود کیفیت آنها

- ساختن طرزالعمل نظارت سالانه بر برنامه علمی پوهنجی حقوق و علوم سیاسی،

۶. بهبود کیفیت و فعالیت های اکادمیک و تدریسی استادان

- ساختن طرزالعمل ارزیابی و نظارت مداوم فعالیت های استادان،

- نیازسنجی حرفه ای استادان و تطبیق پلان بهبود برای انکشاف وضعیت،

- تطبیق سیستم رتب علمی و ارتقای علمی اساتید بر اساس نورم های وزرات تحصیلات عالی

- تقدیر و تشویق اساتید با پرداخت امتیازات مادی و فراهم سازی سهولت های رهائشی
  - تلاش برای کاهش ساعات تدریس اساتید و حفظ نورم های تعیین شده نسبت استاد: محصل
  - ۷. ایجاد ساختارهای کمیته‌ای در سطح پوهنجی برای مدیریت امور اکادمیک
    - انکشاف کمیته‌ها و طرز العمل های کاری کمیته‌ها در پوهنجی،
    - ایجاد میکانیزم نظارت از کار کمیته‌های مختلف،
    - نظارت مداوم و مستمر از کار کمیته‌های کاری مختلف،
  - ۸. حمایت از برنامه ارتقای کیفیت
    - تقویت مدیریت ارتقای کیفیت با نیروی انسانی و امکانات مورد نیاز،
  - ۹. افزایش مهارت‌های تدریس بازده محور و محصل مرکز استادان
    - برگزاری ورکشاپ‌های دوره‌ای حرفه‌ای برای استادان در زمینه روش‌های تدریس بازده محور و محصل - مرکز،
    - فراهم سازی امکانات تحصیلی و آموزشی (به صورت آموزش های داخل خدمت برای اساتید)
    - فراهم سازی سهولت اشتراک اساتید در کنفرانس ها و سیمینار های ملی و بین المللی
    - ایجاد و گسترش آموزش های عملی و پراکتیکی
    - استراتژی های ارتقاء روحیه خودباوری و ابتکار در محصلین
    - تقویت توان رهبری در محصلین
    - شناسایی دوامدار محصلین مبتکر و خلاق
    - تشویق محصلین به خلق افکار و ایده های جدید
    - تشویق و فعال سازی محصلین جهت اجرای برخی از فعالیت های تحقیقی زیر نظر اساتید و تلاش در جهت ایجاد سیستم آموزشی پژوهش محور
    - راه اندازی سیمینار ها توسط محصلین
    - راه اندازی ورکشاپ ها و تورهای علمی برای محصلین برای فراگیری دانش و اطلاع رسانی در سطح جامعه
- گسترش نقش مؤسسه در انکشاف جامعه**
- ۱. ایجاد تفاهمنامه ها با دانشگاه های داخلی و خارجی و نهادهای مرتبط
    - تلاش برای عقد تفاهم نامه با مؤسسات و دانشگاه های داخلی خصوصی.
    - تلاش برای عقد تفاهمنامه با پوهنتون کابل.
    - تلاش برای عقد تفاهمنامه با دانشگاه های خارجی.
    - تلاش برای عقد تفاهمنامه با ارگان های عدلی و قضایی
    - تلاش برای عقد تفاهمنامه با سکتور های خصوصی حقوقی

- تلاش برای عقد تفاهمنامه با سازمان های حقوقی خارج از کشور
- ۲. سهم گیری در انکشاف علمی، اجتماعی و فرهنگی جامعه
- ساختن پلان واضح برای تشریح چگونگی سهم گیری پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در انکشاف جامعه از طریق برنامه های اکادمیک و غیر اکادمیک،
- ساختن میکانیزم حمایت از سهم گیری استادان و محصلان در جامعه،
- ارزیابی سالانه سهم گیری پوهنچی در انکشاف جامعه و تأثیر و نتایج آن بر جامعه
- عرضه خدمات مشورتی حقوقی به موسسات و افراد جامعه
- اشتراک در برنامه های مختلف تلویزیونی و رادیویی

نتیجه گیری:

در این پلان استراتژیک دیدگاه و اهداف پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به گونه ای تنظیم شده است که بتواند این موسسه را به یک سیستم باکیفیت عالی تبدیل نماید. به عبارت دیگر ایجاد یک سیستم و فرهنگ دانشگاهی که توان فراغت دانش آموختگانی مجهز به دانش و خلاقیت های لازم، برای انکشاف ملی و منطقه ای را داشته باشد. از این رو، این پلان استراتژیک محصول مشوره ها و همفکری های واقعی در زمینه اهداف آن دربین مراجع ذیربط می باشد. و با آنکه تاحدی این پلان یک پلان بلند پروازانه به نظر می رسد ولی برای انتقال سیستم به یک سیستم با کیفیت عالی که بتواند نیازهای انکشافی منطقه و افغانستان را برآورده سازد و زمینه اشتراک موثر در دانش حقوقی را فراهم سازد که کشورهای جهان را به سرمنزل رشد و شکوفایی هدایت نموده است، یک امر الزامی به شمار می آید. بنابراین پوهنچی، خود را متعهد به تطبیق موثر پلان استراتژیک در پوهنچی و تحقق دیدگاه آن میداند.

پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در کمیته پلان استراتژیک پوهنچی طرح و بعداز غور و تبادل نظر غرض تأیید به شورای علمی پوهنچی فرستاده شد، موضوع در جلسه شورای علمی پوهنچی ارائه گردید و بعداز بررسی لازم مورد تأیید این شورا نیز قرار گرفته و در پروتوکول شماره (۴) مؤرخ ۳/۷/۱۳۹۹ ثبت گردید. سپس از پلان استراتژیک ذریعه مکتوب نمبر ( ) مؤرخ ۱۳۹ // به شورای علمی مؤسسه جهت تأیید و تصویب فرستاده شد که خوشبختانه با اکثریت آراء تصویب گردیده و در پروتوکول نمبر (۳۴) مؤرخ ۱۳۹۹/۷/۷ شورای علمی مؤسسه ثبت شد.

قابل تذکر است که این پلان عندالموقع و نظر به شرایط اجتماعی-اقتصادی، صحی، سیاسی، علمی-تحقیقی و بودجوی قابل بازبینی است، اما هر نوع بازبینی در این سند باید از طریق کمیته پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی صورت گرفته و تأییدی شورای علمی پوهنچی و مؤسسه را نیز داشته باشد. این پلان استراتژیک در (۶۱) صفحه تنظیم و ترتیب گردید.

با احترام

کمیته پلان استراتژیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

اعضای کمیته پلان استراتژیک هر یک:

رئیس پوهنچی به عنوان رئیس کمیته

آمردیپارتمنت قضاء و ثارنوالی به عنوان عضو کمیته

آمردیپارتمنت اداری و دیپلوماسی به عنوان عضو کمیته

استادان دائمی عنوان اعضای کمیته

مدیر تدریسی به عنوان منشی کمیته

ریاست امور محصلان پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی خصوصی

مؤسسه تحصیلات عالی زاوول

معاونیت علمی-تدریسی

ریاست پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

پلان عملیاتی (Action Plan) پوهنځی حقوق و علوم سیاسی از بابت سال ۱۳۹۹ هـ. ش

اهداف کلی: توسعه و نوآوری در کیفیت و کمیت امور علمی و تحصیلی طبق پلان ستراتیژیک و معیار های تدریسی پوهنځی برای تسهیل در امور علمی و تحصیلی، توسعه زیر بنا های امور علمی و تحصیلی، توسعه پلان های اجرایی کیفیت امور تحصیلی استادان، کارمندان، محصلان و ارتقای رضایتمندی آنها

۱۳۹۹

تاریخ:

اهداف جزئی: - توسعه، رشد و ارتقاء سطح کیفیت امور علمی، تدریسی و تحصیلی استادان و محصلان در سطح پوهنځی

شماره ثبت:

اهداف کیفی و کمی	پلان ها و برنامه ها	فعالیت ها	مسئولین اجرایی	مسئولین نظارت	منابع مورد نیاز	بودجه	دستاوردها و نتایج متوقعه	جدول زمان بندی بر اساس ماه															
								۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲				
ارتقای ارتقای مسلكی و تجربی و کیفیت امور تحصیلی،	برگزاری برنامه های آموزشی کوتاه مدت	ارتقای سطح تجربی کارآموزان و کارمندان ذیربط طبق لائحہ وظایف آنها	ریاست	ریاست	استادان برجسته و افراد پیشرفته	۰	ارتقای ظرفیت و شناسای استعداد ها و شایسته ها																
		تدویر سمپوزیم توانمند سازی زنان	مؤسسه و معاونت																				
		آگاه نمودن اساتید و مدیران ذیربط از برنامه های آموزشی جدید	معاونت علمی																				
توسعه و نوسازی کمیته امتحانات پوهنځی، برگزاری امتحانات و روند پروسیس جدول نتایج	تسهیل در روند برگزاری امتحانات، نمره دهی و گردآوری شقه ها	تسهیل در روند برگزاری امتحانات، نمره دهی و گردآوری شقه ها	ریاست	ریاست	رهنمود ها و مقررات امتحانات	۰	تسریع در روند تسهیل و رسیدگی به امور محصلان																
		تسهیل در روند اعلان نتایج و دیتا انتری	مؤسسه و معاونت																				
		توحید ضوابط حاضری و تشخیص محصلین مستحق و غیر آن	معاونت علمی																				

											فعالیت های پوهنجی			ت علمی		اصلاح مشکلات موجود میان کارمندان، استادان و محصلان		
											جهت کارایی محصلین برتر در جامعه	.	عقد قرارداد و تفاهمنامه	ریاست مؤسسه و معاونت علمی	ریاست فاکولته بشمول دیپارتمنت ها و تدریسی	برگزاری کنفرانس های علمی-تربیتی و اخلاقی-اسلامی	مشارکت در مجتمعات تعلیمی و تربیتی اسلامی	
										تقویه روحیه و انگیزه ای فرهنگ اسلامی میان استادان و محصلان								
										انجام پروژه های بزرگ تحقیقاتی ملی و بین المللی								
											جهت بارآوری محصلین با اخلاق نیک و شایسته در جامعه	.	پالیسی عدالت و انصاف	ریاست مؤسسه و معاونت علمی	ریاست فاکولته بشمول دیپارتمنت ها و تدریسی	توضیح و تبیین اهداف، برنامه ها و خدمات پوهنجی برای استادان، کارمندان و محصلان بطور صادقانه	صداقت، عدالت، صراحت و شفافیت	
										فعالیت پوهنجی در جلوگیری از فساد اداری، تبعیض، خشونت و سایر موارد ممنوعه								
											ارائه خدمات آموزشی عالی	.	دفتر مستقل	ریاست مؤسسه و معاونت علمی	ریاست فاکولته بشمول دیپارتمنت ها و تدریسی	ایجاد مرکز مشوره دهی به محصلین در امورات علمی، فرهنگی، اقتصادی، صحی، اسلامی و اجتماعی	ایجاد مرکز همایش ها و کنفرانس ها در چارچوب پوهنجی	
										اعتماد و اعتبارسازی میان استادان و محصلین جهت جلب و توجه آنها به پوهنجی								
											معیاری شدن روند آموزش و تدریس	.	کتاب ثبت پروتوکول	ریاست مؤسسه و معاونت علمی	ریاست فاکولته بشمول دیپارتمنت ها و تدریسی	اعتماد و اعتبارسازی میان استادان و محصلین جهت جلب و توجه آنها به پوهنجی	حمایت از استادان و محصلان	
										کسب رضایت و علاقمندی بیشتری محصلین								
										تشویق و ترغیب دیگران برای تحصیل در این پوهنجی								
										پیدا نمودن اعتماد اجتماعی برای استادان و محصلان								

ارتقای ساختار مدیریتی سازمان

